

**ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS
TARYBOS
2022 METŲ
VEIKLOS ATASKAITA**

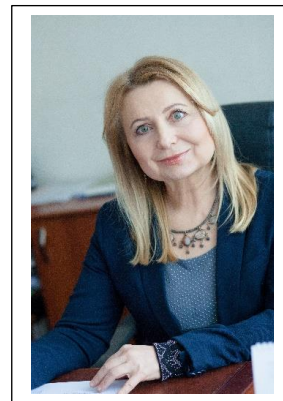
VILNIUS

Turinys

Ižanginis vadovo žodis	3
1. Etninės kultūros globos taryba, veiklos kryptys ir uždaviniai.....	4
2. Tarybos 2022 m. veiklos planas ir jo įgyvendinimas	10
2.1. Etninės kultūros integravimas į bendrąją kultūros politiką reglamentuojančius ir kitus teisės aktus.....	10
2.2. Su etninės kultūros plėtra susijusių atmintinų metų inicijavimas ir įgyvendinimas, svarbių datų pažymėjimo inicijavimas	13
2.3. Etninės kultūros plėtra savivaldybėse ir etnografiniuose regionuose	18
2.4. Etninės kultūros ugdymo, studijų ir mokslo plėtra	25
2.5. Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimas	30
2.6. Etninė kultūra ir turizmas	32
2.7. Nematerialaus etnokultūrinio paveldo globa	34
2.8. Etninės kultūros sklaida viešosiose erdvėse ir žiniasklaidoje.....	35
2.9. Etninės kultūros ir jos puoselėtojų prestižo visuomenėje kėlimas	37
2.10. Lietuvių etninės kultūros globa bei plėtra užsienyje.....	40
3. Tarybos 2022 metų veiklos rezultatų apibendrinimas	43
3.1. Tarybos ir regioninių tarybų posėdžiai, darbo grupių posėdžiai.....	43
3.2. Tarybos siūlymai dėl teisės aktų tobulinimo.....	43
3.3. Tarybos parengti teisės aktai	45
3.4. Tyrimai, apklausos, sąvadai	45
3.5. Tarybos surengti ar inicijuoti renginiai, akcijos.....	49
3.6. Padėkos ir diplomai	51
4. Tarybos strateginio veiklos plano 2022 m. įgyvendinimo rodikliai	52
5. Institucijos valdymas	55

Ižanginis vadovo žodis

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba, EKG), kurią sudaro etninės kultūros ekspertai, deleguoti iš šioje srityje veikiančių įvairių institucijų ir organizacijų (mokslo institutų, aukštųjų mokyklų, kultūros ir švietimo įstaigų, asociacijų), pasižymi labai plačiu atstovavimo lauku. Dar įvairesnis atstovavimas būdingas EKG padaliniais – regioninėms etninės kultūros globos taryboms, į kurias savo atstovus deleguoja visos Lietuvos savivaldybės, jose esančios etnokultūrine veikla užsiimančios svarbiausios kultūros įstaigos, saugomų teritorijų direkcijos, visuomeninės organizacijos, kai kurios aukštosios mokyklos.

Toks platus atstovavimas reikalingas teikiant ekspertines įžvalgas apie itin plačia aprėptimi pasižyminčios etninės kultūros būklę. Etninė kultūra siejasi su įvairiomis Lietuvos valstybės politikos kryptimis – ne tik kultūros, bet ir švietimo, mokslo, nacionalinio saugumo, užsienio lietuvių tapatybės išsaugojimo, aplinkosaugos, socialinės apsaugos, ekonomikos ir turizmo, žemės ūkio, regioninės politikos ir t. t. Taigi etninės kultūros valstybinė globa apima įvairių ministerijų kuruojamas sritis.

2022-ieji, paženklininti Ukrainos pasipriešinimu Rusijos agresijai, skatina aiškiau suvokti pagrįstumą teiginių, įrašytų Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo preambulėje: „<...> *Etninė kultūra yra tautos būtis, išlikimo ir tvirtumo esmė, <...> tik savo etnine kultūra besiremianti tauta gali palaikyti savo visuomenės narių pilietinį brandumą, dalyvauti pasaulio civilizacijoje kaip lygiavertė partnerė, išlaikyti tokiai partnerystei ir bendradarbiavimui būtiną orumą, savarankiškumą ir savitumą <...>*“. Ukrainiečius veda į pergalę ir suteikia jiems stiprybės ne kas kita, o būtent stipri tautinė savimonė, meilė savo kraštui, jo papročiams ir kitoms paveldėtoms vertybėms. Tuo pasižymėjo ir lietuviai, ne kartą kovoję už savo krašto nepriklausomybę. Taigi etninės kultūros svarba šiuo metu yra ypač didelė. Tiesioginę jos sąsają su nacionaliniu saugumu įvardija ir Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas, kurio priedėlyje „Nacionalinio saugumo pagrindai“ pabrėžiama, jog Lietuvos vidaus politika turi ugdyti tautinę savimonę, valstybės pareiga yra išsaugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą globojant etninę kultūrą ir vietos tradicijas, mokyklose patriotizmo ugdymas turi būti sudėtinė privalomosios lavinimo programos dalis, švietimo sistema turi ugdyti bendruomeniškumą ir tautinį sąmoningumą.

Todėl Taryba 2022 metais labai daug dėmesio skyrė ne tik kultūros politikos klausimams, bet ir etninės kultūros specialistų rengimui, etnokultūriniam ugdymui, etnografinių regionų reikšmės stiprinimui ir jų savitumo išsaugojimui, etninės kultūros būklės atskirose Lietuvos savivaldybėse analizei, etninės kultūros veiklų finansavimo ir kitiems klausimams.

Konstatuodama kai kuriose srityse susidariusią itin kritišką situaciją ir pasigedama strateginių sprendimų, galinčių užtikrinti svarią ir pastovią valstybės pagalbą etninės kultūros plėtrai, **Taryba siūlo Seimui imtis veiksmų siekiant nacionalinio susitarimo svarbiausiais klausimais** – dėl etninės kultūros specialistų rengimo (kuris iš esmės sustojo), etnokultūrinio ugdymo plėtros ir finansinės paramos etninės kultūros plėtrai užtikrinimo.

1. Etninės kultūros globos taryba, veiklos kryptys ir uždaviniai

Tarybos paskirtis – atlikti Seimo ir Vyriausybės eksperto bei patarėjo misiją sprendžiant strateginius etninės kultūros valstybinės globos ir politikos formavimo bei nematerialaus kultūros paveldo apsaugos klausimus, užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinėje teisės sistemoje įtvirtintos etninės kultūros valstybinės globos įgyvendinimo priežiūrą, skatinti etninės kultūros plėtrą.

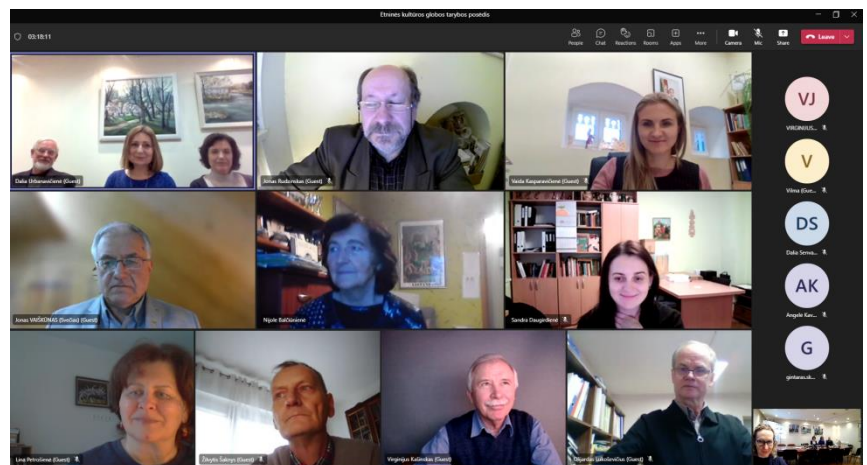
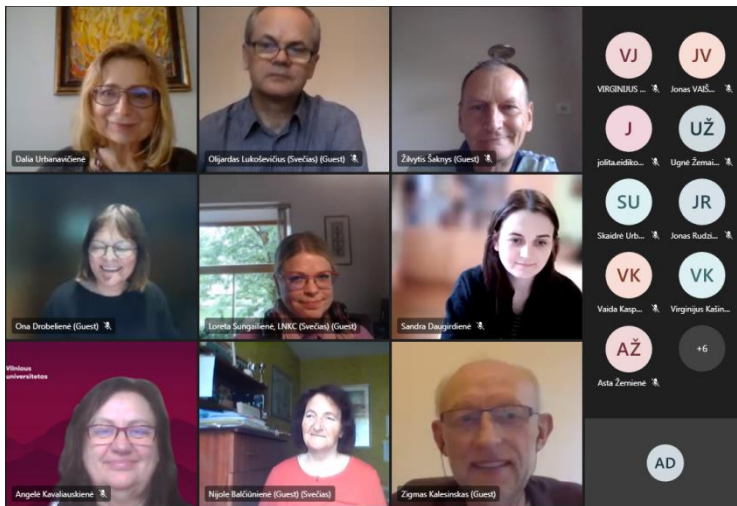
Tarybos veiklą reglamentuoja Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas ir Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 8 d. nutarimas Nr. XII-2765 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – Tarybos nuostatai).

Tarybą sudaro 21 narys, kuriuos Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo ir Tarybos nuostatų nustatyta tvarka skiria ir atšaukia Lietuvos Respublikos Seimas (Seimo Kultūros komiteto teikimu). Į Tarybą narius deleguoja su etninės kultūros globa ir plėtra tiesiogiai susijusios institucijos ir organizacijos, teikdamos po vieną narį, turintį ne mažesnę kaip 3 metų patirtį etninės kultūros srityje: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas (LLTI), Lietuvos istorijos institutas (LII), Lietuvos tautodailininkų sąjunga (LTS), Lietuvių etninės kultūros draugija (LEKD), Lietuvos kraštotyros draugija (LKD), Lietuvos ramuvų sąjunga (LRS), Lietuvių katalikų mokslo akademija (LKMA), Lietuvos etninės kultūros ugdytojų sąjunga (LEKUS), Lietuvos muzikos ir teatro akademija (LMTA), Klaipėdos universitetas (KU), Šiaulių universitetas (ŠU), Vytauto Didžiojo universitetas (VDU), Lietuvos liaudies buities muziejus (LLBM), Lietuvos nacionalinis kultūros centras (LNKC), Vilniaus etninės kultūros centras (VEKC), Kauno tautinės kultūros centras (KTKC) ir EKG T padaliniai etnografiniuose regionuose – regioninės etninės kultūros globos tarybos (toliau – regioninės tarybos).

Ataskaitinio laikotarpio Tarybos personalinė sudėtis Seimo patvirtinta 2021 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. XIV-776 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“.

2022 m. Tarybą sudarė: Lina Leparskienė (LLTI), Žilvytis Šaknys (LII), Jonas Rudzinskas (LTS), Virginijus Kašinskas (LEKD), Olijardas Lukoševičius (LKD), Nijolė Balčiūnienė (LRS), Skaidrė Urbonienė (LKMA), Dalia Urbanavičienė (LEKUS), Rimantas Astrauskas (LMTA), Lina Petrošienė (KU), Angelė Kavaliauskienė (VUŠA), Dalia Senvaitytė (VDU), Gita Šapranauskaitė (LLBM), Loreta Sungailienė (LNKC), Sandra Daugirdienė (VEKC), Vaida Kasparavičienė (KTKC), Jonas Vaiškūnas (Aukštaitijos taryba), Virginijus Jocys (Žemaitijos taryba), Vilma Griškevičienė (Mažosios Lietuvos taryba), Zigmas Kalesinskas (Suvalkijos (Sūduvos) taryba), Ona Drobelenė (Dzūkijos (Dainavos) taryba). EKG T pirmininke ketverių metų kadencijai išrinkta Dalia Urbanavičienė, patvirtinta 2022 m. sausio 20 d. Seimo nutarimu Nr. XIV-927 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos pirmininko patvirtinimo“. Tarybos pirmininko pavaduotoju Tarybos 2022 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. TN-4 „Dėl Tarybos pirmininko pavaduotojo patvirtinimo“ patvirtintas Jonas Rudzinskas.

Etninės kultūros globos tarybos 2022 metų veiklos ataskaita

1–3 pav. Etninės kultūros globos tarybos narių nuotoliniai posėdžiai 2022 m.

Lietuvos etnografiniuose regionuose veikia EKGGT padaliniai – regioninės etninės kultūros globos tarybos, kurių paskirtis, remiantis Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu – padėti Tarybai spręsti strateginius etninės kultūros globos, plėtros ir politikos klausimus etnografiniame regione. Į regionines tarybas savo atstovus deleguoja etnografiniame regione esančios institucijos ir organizacijos: 2022 m. regionines tarybas sudarė atstovai iš 59 savivaldybių

(be Vilniaus m.), 21 kultūros ir 8 švietimo įstaigų, 16 parkų, 2 universitetų, 21 nevyriausybinių organizacijų (tarp jų 5 kaimo bendruomenių). 2022 m. pabaigoje bendras regioninių tarybų narių skaičius – 137 asmenys.

EKGT padaliniai etnografiniuose regionuose yra penki:

- Aukštaitijos regioninė etninės kultūros globos taryba (toliau – Aukštaitijos taryba, 29 nariai)

4 pav. Aukštaitijos tarybos nariai

- Dzūkijos (Dainavos) regioninė etninės kultūros globos taryba (toliau – Dzūkijos (Dainavos) taryba, 29 nariai)

5 pav. Dzūkijos (Dainavos) tarybos nariai (kartu su EKGT pirmininke ir pavaduotoju)

- Mažosios Lietuvos regioninė etninės kultūros globos taryba (toliau – Mažosios Lietuvos taryba, 25 nariai)

6 pav. Mažosios Lietuvos tarybos nariai

- Suvalkijos (Sūduvos) regioninė etninės kultūros globos taryba (toliau – Suvalkijos (Sūduvos) taryba, 25 nariai)

7 pav. Suvalkijos (Sūduvos) tarybos nariai (kartu su EKG T pirmininke)

- Žemaitijos regioninė etninės kultūros globos taryba (toliau – Žemaitijos taryba, 29 nariai)

8 pav. Žemaitijos tarybos nariai

Tarybos **tikslas** – etninės kultūros valstybinės globos stiprinimas, tautinės savimonės išsaugojimas ir etninės kultūros tęstinumas bei lygiavertis Lietuvos dalyvavimas pasaulio tautų kultūriniame gyvenime.

Svarbiausi Tarybos **uždaviniai**:

- Patarti Seimui ir Vyriausybei etninės kultūros politikos ir strategijos formavimo, nematerialaus kultūros paveldo apsaugos klausimais, skatinti ir koordinuoti etninės kultūros plėtrą ir valstybinę globą.
  - Teikti išvadas ir pasiūlymus valstybės institucijoms ir savivaldybėms etninės kultūros bei nematerialaus kultūros paveldo klausimais.
  - Analizuoti etninės kultūros globos ir plėtros, nematerialaus kultūros paveldo apsaugos Lietuvoje būklę ir teikti išvadas Seimui, Vyriausybei ir visuomenei.
  - Ugdyti visuomenės tautinę savimonę, propaguoti etninės kultūros, kaip svarbios visuomenei vertybės, sampratą.
  - Dalyvauti įgyvendinant programinį ir konkursinį etninės kultūros plėtros ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos finansavimą.

Tarybos, kaip ekspertinės institucijos, **pagrindinės veiklos kryptys** apima šias sritis:

- Etninės kultūros plėtrą ir integravimą į bendrąją kultūros politiką Lietuvoje
- Tautinės savimonės bei etninės kultūros gyvosios tradicijos tęstinumo užtikrinimą ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugą, etninės kultūros veiklos bendruomenėse plėtrą
  - Etnokultūrinio ugdymo integravimą į švietimo sistemą
  - Specialistų rengimo ir etnokultūrinių tyrimų (apimant nematerialaus kultūros paveldo apsaugos mokslinių tyrimų metodologijas) bazės stiprinimą
  - Etninės kultūros sklaidos plėtojimą
  - Etninės kultūros integravimą į kultūrinį turizmą

- Tradicinių amatų tęstinumą ir plėtrą
- Etnografinių regionų – Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Mažosios Lietuvos, Suvalkijos (Sūduvos) ir Žemaitijos – savitumo išsaugojimą
- Etninės kultūros puoselėjimą užsienio lietuvių bendruomenėse

Taryba yra Lietuvos Respublikos Seimo įsteigta ir jam atskaitinga biudžetinė įstaiga, kuri savo veiklą vykdo įgyvendindama programą „Etninės kultūros valstybinė globa“ (Programos kodas – 01.001). Pagal Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą (2021-12-14 Nr. XIV-475) Tarybai 2022 metams patvirtinti valstybės biudžeto asignavimai sudarė 276,0 tūkst. Eur (iš jų darbo užmokesčiui – 238,0 tūkst. Eur).

2. Tarybos 2022 m. veiklos planas ir jo įgyvendinimas

Tarybos 2022 m. veiklos planas (patvirtintas Tarybos posėdyje 2022 m. sausio 25 d.) sudarytas vadovaujantis Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatyme įtvirtintomis Tarybos pagrindinėmis veiklos kryptimis. Toliau pateikiami svarbiausi darbai, kuriuos Taryba įgyvendino 2022 metais.

2.1. Etninės kultūros integravimas į bendrąją kultūros politiką reglamentuojančius ir kitus teisės aktus

Tai yra viena iš svarbiausių Tarybos veiklos krypčių, apimanti siekius įtvirtinti etninės kultūros plėtrą tiek atskiruose šiai sričiai skirtuose teisės aktuose, tiek bendruose kultūros ir kitų sričių politiką reglamentuojančiuose teisės aktuose, taip pat kultūros finansavimo modeliuose.

2.1.1. Siūlymų teikimas integruoti etninę kultūrą į Kultūros politikos pagrindų įstatymą ir kitus bendrąją kultūros politiką reglamentuojančius teisės aktus

Svarbiausi etninės kultūros integravimo į kultūros politiką reglamentuojančius teisės aktus klausimai buvo aptarti tarpinstituciniuose pasitarimuose.

2022 m. balandžio 5 d. Seimo laikinosios Etno bičiulių grupės posėdyje Tarybos nariai pristatė svarbiausias etninės kultūros lauko problemas. Paminėtos šios: dėmesio etninei kultūrai trūkumas Kultūros ministerijoje (toliau KM) patvirtintoje Kultūros ir kūrybingumo programoje bei kituose strateginiuose valstybės dokumentuose, etninės kultūros specialistų stygius KM sudėtyje, nepakankamas etnokultūrinis ugdymas, etninės kultūros srities specialistų rengimo problema ir kt.

Gruodžio 1 d. įvyko šios laikinosios grupės pirmininko K. Vilkausko ir Tarybos pirmininkės D. Urbanavičienės susitikimas dėl tolesnių veiksmų. Gruodžio 13 d. Taryba savo posėdyje nutarė dalyvauti Seimo Etno bičiulių ir Pilietinio dalyvavimo ir bendruomeniškumo skatinimo laikinųjų grupių bendrame posėdyje, kuriame numatyta išsakyti svarbiausias etninės kultūros lauko problemas šiose srityse: etnokultūrinio ugdymo, specialistų rengimo, etninės kultūros finansavimo, nematerialaus kultūros paveldo (toliau – NKP) vertybių išsaugojimo, etnografinių regionų heraldikos kūrimo. Šis Seimo laikinųjų grupių bendras posėdis įvyko gruodžio 14 d., jame Tarybos atstovai pristatė minėtas opiausias etninės kultūros lauko problemas ir siekius integruoti etninės kultūros plėtrą į bendrąją kultūros politiką.

Tarybos pirmininko pavaduotojas J. Rudzinskas, atstovaudamas EKG, dalyvavo Lietuvos meno kūrėjų asociacijos iniciatyva surengtuose 13-oje posėdžiuose, kuriuose buvo aptariami įvairūs kultūros politikos klausimai.

2.1.2. Siūlymų rengimas ir teikimas dėl konkursinio etninės kultūros finansavimo modelio tobulinimo

Konstatuodama vis blogėjančią etninės kultūros projektų rėmimo Lietuvos kultūros tarybos (toliau – LKT) administruojamomis lėšomis padėtį, Taryba kovo 8 d. posėdyje sudarė darbo grupę siūlymams dėl etninės kultūros finansavimo tobulinimo parengti (darbo grupę sudaro V. Griškevičienė, L. Sungailienė, J. Rudzinskas, A. Kavaliauskienė, L. Petrošienė, Z. Kalesinskas ir D. Urbanavičienė) ir nutarė inicijuoti susitikimą su LKT ir KM atstovais. Darbo grupė kovo 31 d. posėdyje aptarė rašto projektą ir galutinai jį suderino el. paštu. Taryba 2022 m. balandžio 11 d. raštu Nr. S-63 „Dėl Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių ir ekspertų atrankos“ kreipėsi į Seimo Kultūros komiteto (toliau – KK) pirmininką V. Juozapaitį, KM viceministrus D. Urbanavičienę ir A. Vilčinską, LKT pirmininkę A. Pakarklytę,

pateikdama siūlymus tobulinti LKT administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gaires ir etninės kultūros ekspertų atrankos metodus, prašydama šiuos siūlymus aptarti per susitikimą. EKG pateikė šiuos svarbiausius siūlymus: išbraukti iš LKT programos „Etninė kultūra ir nematerialus kultūros paveldas“ prioritetą dėl šios programos projektų įsiliejimo į kitus kultūros sektorius ir inovacijas; sukurti atskirą „Nematerialaus kultūros paveldo“ programą, o kitų etnokultūrinių projektų teikimą grąžinti į Kultūros ir meno sritis; sukurti atskirą „Tęstinių etninės kultūros renginių“ programą; didinti bendrą etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo projektams skiriamą finansavimą. Gegužės 3 d. Seime įvyko tarpinstitucinis Tarybos atstovų (pirmininkės D. Urbanavičienės, pavaduotojo J. Rudzinsko, narių L. Sungailienės, N. Balčiūnienės, S. Daugirdienės) ir Seimo KK pirmininko V. Juozapaičio, KM viceministrų (D. Urbanavičienės, A. Vilčinsko) ir LKT pirmininkės A. Pakarklytės susitikimas dėl etninės kultūros finansavimo tvarkos tobulinimo. Pasitarimo metu nebuvo priimta jokių konkrečių sprendimų.

Taryba 2022 m. gegužės 11 d. raštu Nr. S-83 „Dėl duomenų pateikimo“ kreipėsi į LKT, prašydama pateikti 2015–2021 m. duomenis apie bendras Kultūros rėmimo fondo lėšas, skirtas projektų ir programų finansavimui, taip pat apie kiekvienos kultūros ir meno srities (etninės kultūros, mėgėjų meno, architektūros, dizaino, dailės, fotografijos, teatro, šokio, cirko, literatūros, muzikos, tarpdisciplininio meno, tarpsritiniam) projektams skiriamas lėšas, įskaitant įvairias programas. LKT 2022 m. gegužės 27 d. raštu Nr. S-113(4.6) atsakė, kad bendros projektams skirtos lėšos per aptariamą laikotarpį padidėjo 5,6 mln. Eur (nuo 15,4 mln. Eur iki 21 mln. Eur), o etninės kultūros projektams per visas programas padidėjo 400 tūkst. Eur (nuo 670 tūkst. Eur 2015 m. iki 1,08 mln. Eur 2021 m.), tačiau nepateikė duomenų apie lėšų padidėjimą kitų kultūros sričių projektams. Gegužės 30 d. LKT savo svetainėje pavišino LKT Stebėsenos ir analizės skyriaus atliktą etninės kultūros rėmimo analizę, kurioje tvirtinama, kad per pastaruosius 8 metus etninės kultūros ir stipendijų finansavimas išaugo net 67,7 proc. Reaguodama į tai, Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė birželio 4 d. portalu alkas.lt straipsniui „Ar tikrai LKT parama etninei kultūrai išaugo?“ pateikė kritines pastabas atkreipdama dėmesį į tai, kad LKT nutylėjo apie tikslinei etninės kultūros sričiai ir programai skirtų lėšų sumažinimą net 40 proc. (2015 m. buvo skirta 580 tūkst. Eur, o nuo 2021 m. – tik 350 tūkst. Eur), taip pat nutylėjo apie bendrą LKT lėšų augimą, kuris daugiausia buvo skirtas kitoms kultūros ir meno sritims, bet ne etninei kultūrai.

Gruodžio 13 d. Tarybos posėdyje nutarta parengti atnaujintą raštą papildant naujais duomenimis ir argumentais dėl nepakankamo etninės kultūros projektų rėmimo, kreipiantis į LKT ir KM, taip pat aptarti šį klausimą su Seimo nariais.

2.1.3. Siūlymų teikimas dėl naujos redakcijos Kultūros centrų įstatymo projekto

Taryba kovo 8 d. posėdyje patvirtino darbo grupę siūlymams dėl Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymo naujos redakcijos projekto tobulinimo parengti (grupę sudaro V. Griškevičienė, L. Sungailienė, J. Rudzinskas, A. Kavaliauskienė, L. Petrošienė, Z. Kalesinskas ir D. Urbanavičienė). Darbo grupė suderino KM teikiamą 2022 m. kovo 10 d. Tarybos raštą Nr. S-47 „Dėl Kultūros centrų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto“, kuriame siūloma Kultūros centrų įstatyme nuosekliai laikytis nuostatos, kad etninė kultūra ir mėgėjų menas nėra tapatūs dalykai bei įtvirtinti etninės kultūros centrus.

Išnagrinėjusi Seimui pateiktą Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 pakeitimo įstatymo projektą, Taryba 2022 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. S-156 „Dėl Kultūros centrų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto“ pateikė Seimo KK siūlymus dėl atskirų straipsnių papildymo. Pasiūlyta apibrėžti 2 straipsnyje sąvokas *etninės kultūros centras* ir *etninės kultūros kolektyvas*, papildyti atskirus straipsnius įterpian etninės kultūros kolektyvus šalia mėgėjų meno kolektyvų. Lapkričio 9 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė dalyvavo Seimo KK posėdyje, kuriame buvo aptariami EKG siūlymai dėl Kultūros centrų įstatymo projekto tobulinimo. Lapkričio 15 d. Tarybos posėdyje nutarta įpareigoti EKG darbo grupę patobulinti argumentaciją ir papildyti siūlymus dėl šio įstatymo projekto. Taryba 2022 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. S-164 „Dėl

Kultūros centrų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto“ dar kartą pasiūlė Seimo KK įtraukti į Kultūros centrų įstatymą *etninės kultūros kolektyvo* ir *etninės kultūros centro* apibrėžimus bei pateikė kitus siūlymus (daugumą jų Seimo KK atmetė, į kai kuriuos siūlymus atsižvelgta iš dalies).

2.1.4. Siūlymų teikimas dėl naujos redakcijos Dainų švenčių įstatymo projekto

Tarybos ekspertai išnagrino KM parengtą Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymo pakeitimų projektą ir pateikė siūlymus jį tobulinti KM adresuotu 2022 m. vasario 1 d. raštu Nr. S-22 „Dėl Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto derinimo“. Pasiūlyta patobulinti sąvokos *meno kolektyvas* apibrėžimą įtraukiant ne tik mėgėjų ir profesionalaus meno kolektyvus, bet ir etninės kultūros kolektyvus; papildyti skatinimo priemonių įvardijimą įtvirtinant atlygį kolektyvų vadovams, kolektyvų premijavimą, pagerbimą ir kitas skatinimo priemones. Atsižvelgiant į EKG T siūlymus, KM patobulino *meno kolektyvo* apibrėžimą.

Taryba taip pat išnagrino Seimui pateiktą patobulintą šio įstatymo projektą ir pateikė savo išvadą Seimui 2022 m. rugsėjo 30 d. raštu Nr. S-127 „Dėl Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto“. Buvo pateikti šie svarbiausi siūlymai: patobulinti sąvokų (*dainų švenčių tradicija*, *dainų šventė*, *Lietuvos dainų šventė*, *Lietuvos moksleivių dainų šventė*, *proginė dainų šventė*, *regioninė dainų šventė*, *meno kolektyvas*) apibrėžimus; patikslinti dainų švenčių tradicijos išsaugojimo tikslą; pakoreguoti *liaudies meno parodos* apibūdinimą (keičiant į *tautodailės parodą*); įtraukti EKG T atstovą į Dainų švenčių tarybą. Šie siūlymai spalio 11 d. buvo išsamiau aptarti Tarybos posėdyje. Tarybos pirmininkė pristatė siūlymus tobulinti Dainų švenčių įstatymo projektą Seimo KK posėdžiuose spalio 12 d. ir lapkričio 9 d. (dauguma EKG T siūlymų buvo atmesta).

2.1.5. Siūlymų teikimas dėl Muziejų įstatymo naujos redakcijos

KM birželio 2 d. surengė viešą konsultaciją dėl Muziejų įstatymo naujos redakcijos projekto, kurioje Tarybos pirmininkė pateikė siūlymus tobulinti šį projektą, kurie 2022 m. birželio 13 d. buvo KM pateikti EKG T raštu Nr. S-91 „Dėl Lietuvos Respublikos muziejų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto“. Svarbiausi siūlymai: patikslinti sąvokų *muziejus* ir *muziejinė vertybė* apibrėžimus; nurodyti, kad kitos sąvokos apibrėžtos kituose įstatymuose, tarp jų pasiūlyta įtraukti Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymą, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymą ir Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymą; muziejų veiklos principų apibūdinimą papildyti muziejų socialine funkcija (dalyvauti visuomenės gyvenime prisidedant prie socialinės integracijos ir sanglaudos gerinant gyvenimo kokybę regionuose ir bendruomenėse, ugdant pilietiškumą); kūrybiškumo principo apibūdinimą papildyti muziejų išipareigojimu skleisti ir ugdyti tautinę, regioninę ir (ar) vietinę tapatybę; tobulinti muziejų funkcijų apibrėžtį įvardijant ne tik neformalaus, bet ir formalus ugdymo veiklas; Lietuvos muziejų sistemoje įvardyti dvejopą muziejų skirstymą – ne tik pagal muziejų administracinę priklausomybę, bet ir pagal muziejų rūšis (kadangi būtina atsižvelgti į tarptautinę praktiką bei tarptautinio statistinio palyginamumo poreikius); aiškiau apibrėžti *kitų muziejų* (ypač žinybinių muziejų, kurių yra bene daugiausia visoje Lietuvos muziejų sistemoje) statusą ir paskirtį; įvardyti muziejų padalinių sąsajas su Muziejiaus taryba. Tarybos posėdyje birželio 14 d. buvo aptartas Muziejų įstatymo naujos redakcijos projektas ir EKG T siūlymai jį tobulinti, nutarta dalyvauti tolimesnėse KM rengiamose diskusijose dėl Muziejų įstatymo keitimo.

2.1.6. Siūlymų rengimas ir teikimas dėl atmintinų dienų statuso suteikimo tradicinėms kalendorinėms šventėms

Taryba balandžio 12 d. posėdyje nutarė teikti Seimui siūlymą papildyti Lietuvos Respublikos atmintinų dienų įstatymą įtraukiant į atmintinų dienų sąrašą šias tradicines kalendorines šventes –

Tris Karalius, Užgavėnes, Jurgines (Jorę), Verbų sekmadienį, Atvelyki, Sekmines, taip pat siūlyti išbraukti iš sąrašo fašistinės okupacijos metu ir sovietmečiu įtvirtintą Derliaus šventę. Siūlymui parengti buvo sudaryta darbo grupė (Ž. Šaknys, O. Drobelenė, G. Šapranauskaitė, V. Kašinskas, D. Urbanavičienė). Darbo grupė birželio 17 d. posėdyje nutarė papildyti Ž. Šaknio parengtą tradicinių švenčių (Trijų Karalių, Užgavėnių, Jurginių (Jorės, Pergrubijaus), Verbų sekmadienio, Atvelykio, Sekminių, Šv. Martyno) reikšmės pagrindimą, taip pat nutarė parengti siūlymą įtraukti į atmintinų dienų sąrašą Šv. Agotos dieną, Didįjį ketvirtadienį, Didįjį penktadienį ir Didįjį šeštadienį. Išgrynintus siūlymus planuojama Seimui pateikti 2023 metais.

Birželio 14 d. Taryba posėdyje nutarė ateityje plačiau išanalizuoti siūlymą įtvirtinti Tautinio drabužio atmintiną dieną.

Lapkričio 15 d. Tarybos posėdyje aptartas pirmininkės D. Urbanavičienės siūlymas Pasaulinės sveikinimosi dienos (lapkričio 21-oji) proga EKG T paskelbti sveikinimo akciją primenant visuomenei senuosius lietuvių sveikinimosi papročius. Tarybai pritarus, šis kvietimas buvo paskelbtas EKG T socialiniuose tinkluose, nacionalinėje ir regioninėje žiniasklaidoje. Tarybos pirmininkė LRT kvietimu apie šią akciją lapkričio 21 d. pasisakė LRT laidoje „Laba diena, Lietuva“.

2.1.7. Konferencijos „Tapatybė ir etninė kultūra Rusijos ir Ukrainos karo kontekste“ surengimo inicijavimas (neplaninis darbas)

Taryba gegužės 10 d. posėdyje svarstydamą klausimą dėl etninės kultūros svarbos užtikrinant Lietuvos nacionalinį saugumą, aptarė Seimo nario V. Rakučio pasiūlymą surengti konferenciją preliminariniu pavadinimu „Tapatybė ir etninė kultūra Rusijos ir Ukrainos karo šviesoje“ kartu su Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija.

Rugsėjo 13 d. Taryba posėdyje nutarė atnaujinti pokalbį su Seimo nariais dėl konferencijos „Tapatybė ir etninė kultūra Rusijos ir Ukrainos karo kontekste“ surengimo, aptarė preliminarias konferencijos temas, akcentuodama etnokultūrinio tapatumo reikšmę valstybingumo išsaugojimui remiantis Ukrainos ir Lietuvos pavyzdžiais. Nutarta konferencijoje daugiausia dėmesio skirti šioms temoms:

- 1) Etnokultūrinis švietimas ir patriotinis ugdymas (apimant ir etnines lietuvių žemes);
- 2) Kultūros politikos prioritetai siekiant užtikrinti vidaus politikos nacionalinį saugumą;
- 3) Tautinių simbolių panaudojimas informaciniame lauke, liaudies meno turtų apsauga karo grėsmės akivaizdoje;
- 4) Visuomeninių organizacijų vaidmuo, dabartinės jų galimybės gyvuoti ir veikti;
- 5) Administracinio suskirstymo ir savivaldos reikšmė bendruomenių gyvavimui, jų tapatybės išsaugojimui;
- 6) Žiniasklaidos vaidmuo formuojant tautinę tapatybę, perteikiant etninės kultūros vertybes;
- 7) Tautinio tapatumo reikšmė žmogaus psichinei sveikatai ir kt.

Spalio 11 d. Tarybos posėdyje nutarta siūlyti įtraukti EKG T atstovą į numatomą kurti Pilietinio pasipriešinimo tarybą. Dėl šio pasiūlymo ir konferencijos organizavimo tartasi su Seimo nariais, šiuo planus ketinama įgyvendinti 2023 metais.

2.2. Su etninės kultūros plėtra susijusių atmintinų metų inicijavimas ir įgyvendinimas, svarbių datų pažymėjimo inicijavimas

Taryba 2022 metais daug dėmesio skyrė Sūduvos atmintinų metų įgyvendinimui, Klaipėdos krašto metų minėjimui, teikė siūlymus dėl atmintinų metų 2023-iaisiais paskelbimo, sudarė ir patvirtino Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos) ir Žirgo atmintinų metų įgyvendinimo 2023 m. tarpinstitucinius planus. Taryba taip pat prisidėjo prie kitų su etnine kultūra susijusių vertybių atminties įtvirtinimo.

2.2.1. Sūduvos atmintinų metų 2022-aisiais minėjimo priemonių įgyvendinimas, sklaida ir stebėseną

Įgyvendinant Sūduvos atmintinus metus 2022 metais, Taryba ir jos padalinys regione Suvalkijos (Sūduvos) regioninė taryba organizavo įvairius renginius, dalyvavo kitų institucijų organizuojamuose renginiuose, skleidė apie juos informaciją EKG T svetainėje ir socialiniuose tinkluose. Suvalkijos (Sūduvos) regioninė taryba parengė Sūduvos atmintinų metų renginių gidą.

Vasario 18 d. EKG T kartu su Sūduvos regionine taryba ir Marijampoliečių bendrija Marijampolės dramos teatre surengė šventinį Sūduvos dienos renginį, kuriame buvo paskelbtas Sūduvos metų atidarymas. Šiame renginyje Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė skaitė pranešimą „Sūduva – atmintis ir dabartis“.

Kovo 4 d. Suvalkijos (Sūduvos) regioninė taryba kartu su Šakių rajono savivaldybe, Zanavykų muziejumi ir Lietuvos nacionaliniu muziejumi Zanavykų muziejuje surengė mokslinę konferenciją, skirtą Sūduvos regiono istorijai ir kultūrai. Konferencijoje Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė skaitė pranešimą „Sūduvos raida ir vietos gyventojų dabartinė savimonė regione“.

Kovo 24 d. Lietuvos moksleivių neformalaus švietimo centro surengtame nuotoliniame kvalifikacijos tobulinimo seminare „Etnokultūrinio ugdymo aktualijos“ Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė skaitė paskaitą „Sūduvos istorijos ir regioninio savitumo formavimosi sąveika“.

Vykdamas Sūduvos atmintinų metų įgyvendinimo planą, Lietuvių kalbos institutas (toliau – LKI) kartu su EKG T vasario 1 d. surengė pasitarimą dėl Sūduvos metams skirtos konferencijos organizavimo. Konferencija „Sūduvių tapatybės ženklai XXI amžiuje: kalba, kultūra, savimonė“ buvo surengta LKI patalpose gegužės 5 d.

Gegužės 26 d. XLIX tarptautinio folkloro festivalio „Skamba skamba kankliai“ nuotoliniame moksliniame-praktiniame simpoziume „Sūduva istoriniuose ir kultūriniuose kontekstuose“ Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė skaitė pranešimą „Sūduvos raida ir vietos gyventojų savimonė regione“.

Rugpjūčio 3–7 d. Lekėčiuose (Šakių r.) buvo surengta Sūduvos metams skirta XIX tarptautinė tradicinių šokių stovykla, kurioje Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė skaitė paskaitą „Sūduva, Užnemunė, Suvalkija – istorinė raida ir regioninis savitumas“.

Remiantis Sūduvos metų įgyvendinimo planu, Taryba kartu su Suvalkijos (Sūduvos) regionine taryba (renginio globėjai – Seimo nariai I. Haase ir A. Vyšniauskas) surengė Seime šių atmintinų metų baigiamąjį iškilmingą renginį, į kurį buvo įtrauktas ir Jono Basanavičiaus premijos 30-mečio paminėjimas. Renginio organizavimas aptartas Tarybos posėdžiuose rugsėjo 13 d. ir lapkričio 15 d., taip pat regioninės Suvalkijos (Sūduvos) tarybos posėdyje spalio 21 d. (jame apibendrintas visų Sūduvos metų renginių ir projektų įgyvendinimas 2022-aisiais). Lapkričio 22 d. Seimo Spaudos konferencijų salėje buvo surengta spaudos konferencija „2022-ieji – jubiliejiniai Sūduvos ir Jono Basanavičiaus premijos metai“, o lapkričio 23 d. Seimo Konstitucijos salėje vyko konferencija-forumas „Sūduva ir Jonas Basanavičius“; vėliau Seimo II rūmų parodų galerijoje buvo atidaryta Sūduvai skirtų dailės darbų paroda (tautodailininko grafiko Romano Krasninkevičiaus kūrinių kolekcija ir projekto „Sūduvos atminties langai“ tarptautinio plenero „Kalbanti žemė“ dailininkų darbai), surengtas Sūduvos folkloro kolektyvų koncertas. Renginį vainikavo susipažinimas su Šakių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos projektu „Kudirka + Jablonskis. Atgimę hologramose“ Seimo lankytojų centre. Konferencijoje-forume Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė skaitė pranešimą „Sūduva įvairių krypčių tyrimų šviesoje – praeitis ir dabartis“.

9–12 pav. Sūduvos metų baigiamojo regionio, vykusio Seime lapkričio 22–23 d., akimirkos

2.2.2. Siūlymų teikimas dėl Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos) ir Klaipėdos krašto atmintinų metų įgyvendinimo 2023-aisiais

Klaipėdos krašto metų minėjimas. Seimui 2021 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. XIV-428 paskelbus 2023-uosius atmintiniais Klaipėdos krašto metais, Taryba teikė siūlymus dėl Klaipėdos krašto metų minėjimo 2023 metais plano (toliau – Klaipėdos krašto metų planas) parengimo. Šį planą Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino 2022 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 462 – į jo įgyvendinimą įtraukta ir Taryba, apimant veiklas 2022–2023 metais.

Rengiant siūlymus Klaipėdos krašto metų planui, Mažosios Lietuvos regioninė taryba vasario 1 d. posėdyje aptarė Klaipėdos krašto metų plano projektą, patikslino siūlymus dėl kai kurių priemonių, nutarė parengti Klaipėdos krašto metų minėjimui skirtų renginių gidą. Vasario 8 d. Taryba posėdyje pritarė regioninės tarybos siūlymams dėl Klaipėdos krašto metų plano projekto papildymo ir pateikė KM 2022 m. vasario 9 d. EKG T raštu Nr. S-24 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Klaipėdos krašto metų minėjimo 2023 metais plano patvirtinimo“ projekto derinimo“. Į daugelį EKG T siūlymų papildyti plano projektą Klaipėdos krašto kultūrinį savitumą parodančiomis veiklomis buvo atsižvelgta.

Vykdam patvirtintą Klaipėdos krašto metų planą, 2022 m. buvo pradėtas projektas – renginių ciklas „Susipažinkime – mes iš etnografinio Mažosios Lietuvos regiono“, už kurio įgyvendinimą atsakinga Mažosios Lietuvos regioninė taryba. Pagrindinis projekto tikslas: aktualizuoti ir skleisti žinią apie penktąjį Lietuvos etnografinį regioną – Mažąją Lietuvą (istorinį Klaipėdos kraštą), pristatant jį kituose etnografiniuose regionuose (primenant ryškiausius istorinius įvykius, žinomas asmenybes, atskleidžiant kraštovaizdžio, išskirtinius paveldo, knyginkų palikimo, lietuvininkų tarmės, tautinio kostiumo, kulinarinio paveldo akcentus). Pirmas renginys įvyko 2022 m. rugsėjo 17 d. Alytuje: čia Mažosios Lietuvos regioninė taryba surengė etnofestivalį „Kultūros tiltas: Mažoji Lietuva – Dzūkija“, kuriame gausi etnografinio Mažosios Lietuvos regiono komanda

kvietė Dzūkijos (Dainavos) regiono žiūrovus susipažinti su išskirtine Mažosios Lietuvos etnine kultūra, autentiškais maisto gaminimo technikomis, įvairiais žaidimais bei edukacijomis. Projekto veiklose dalyvavo daugiau nei 100 dalyvių iš Neringos, Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Šilutės, Pagėgių, Tauragės, Jurbarko savivaldybių (regioninės tarybos nariai, kultūros, turizmo įstaigos, Kuršių Nerijos nacionalinis parkas, Klaipėdos universitetas). Tęsiant projektą, 2023 metais planuojama etnografinį Mažosios Lietuvos regioną pristatyti kituose regionuose – Aukštaitijoje, Suvalkijoje (Sūduvoje), Žemaitijoje ir sostinėje Vilniuje.

13 pav. Mažosios Lietuvos etnografinio regiono kultūros pristatymo Alytuje dalyviai 2022 m. rugsėjo 17 d.

2022 m. gruodžio 9 d. Mažosios Lietuvos regioninės tarybos posėdyje pristatytas Klaipėdos krašto metų minėjimo 2023 metais priemonių planas, parengtas remiantis regiono savivaldybių suplanuotomis veiklomis.

Kiti su etnine kultūra susiję atmintini metai 2023-iaisiais. Taryba 2021 m. pabaigoje ir 2022 m. teikė Seimo nariams siūlymus patvirtinti 2023 metais šiuos atmintinus metus: Aukštaitijos vardo pagarsinimo (700 metų jubiliejaus proga); Dainavos pirmojo paminėjimo (770 metų jubiliejaus proga). Be to, Žemaitijos regioninės tarybos posėdyje 2022 m. sausio 31 d. nutarta inicijuoti Žirgo metų paskelbimą 2023 m. ir pasiūlyti priemones šiems atmintiniams metams įgyvendinti. Atsižvelgdamas į šiuos siūlymus, Seimas 2022 m. gegužės 24 d. priėmė rezoliuciją Nr. XIV-1126 „Dėl 2023 metais minėtinų svarbių datų, įvykių ir asmenybių sukakčių“, į kurią buvo įtraukti ir Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos) bei Žirgo atmintini metai.

Taryba 2022 m. balandžio 14 d. gavo KM raštą Nr. S2-1916 „Dėl 2023 metais minėtinų svarbių datų, įvykių ir asmenybių sukakčių“ (apimant Aukštaitijos ir Dzūkijos (Dainavos) metus), kuriame pateiktas prašymas informuoti KM apie planuojamas veiklas šių atmintinų metų proga. Taryba spalio 11 d. posėdyje nutarė surinkti iš įvairių institucijų pasiūlymus dėl atmintinų Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos) ir Žirgo metų planų, o KM paprašyti pratęsti siūlymų atmintinų metų planams teikimo terminą, taip pat pasiūlyti įtraukti į šių planų sudarymą savivaldybes. EKG T išsiuntė 2022 m. spalio 17 d. raštą Nr. S-134 „Dėl 2023 metais minėtinų Aukštaitijos ir Dzūkijos (Dainavos) metų“, kuriame pateikė 2023 metais planuojamas veiklas, skirtas Aukštaitijos ir Dzūkijos (Dainavos) metams paminėti. Tiesiogiai bendraujant su KM atstovais gauta informacija, kad KM nesiruošia tvirtinti šių atmintinų metų įgyvendinimo planų, tik kaupia informaciją apie įvairias iniciatyvas. Dėl to Taryba nutarė pati parengti ir patvirtinti Aukštaitijos, Dzūkijos

(Dainavos) ir Žirgo atmintinų metų įgyvendinimo 2023 metais planus. Lapkričio 15 d. Tarybos posėdyje nutarta pasitarti dėl Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos) ir Žirgo metų įgyvendinimo su Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija, taip pat parengti siūlymus dėl Atmintinų metų skelbimo tvarkos tobulinimo.

Dzūkijos (Dainavos) metų įgyvendinimo plano rengimas apsvarstytas spalio 10 d. Dzūkijos (Dainavos) regioninės tarybos posėdyje, nutarta susitikti su Alytaus miesto savivaldybe. Spalio 14 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė ir Dzūkijos (Dainavos) regioninės tarybos atstovai pasitarime su Alytaus savivaldybės vadovybe ir pavaldžių įstaigų atstovais aptarė Dzūkijos (Dainavos) atmintinų metų planus. Alytaus savivaldybė šiuo klausimu spalio 28 d. surengė pasitarimą su regioninės tarybos atstovais. Tarybos kvietimas teikti siūlymus Dzūkijos (Dainavos) atmintinų metų veiksmų planui pateiktas regiono savivaldybėms 2022 m. lapkričio 16 d. rašte Nr. S-159 „Dėl Dzūkijos (Dainavos) atmintinų metų“. Pirminis Dzūkijos (Dainavos) metų įgyvendinimo plano projektas buvo aptartas ir patobulintas gruodžio 8 d. regioninės Dzūkijos (Dainavos) tarybos posėdyje, surengtame Alytuje.

Aukštaitijos metų įgyvendinimo plano rengimas spalio 10 d. apsvarstytas Aukštaitijos regioninės tarybos posėdyje. Taryba išsiuntė kvietimą Aukštaitijos etnografinio regiono savivaldybėms teikti siūlymus Aukštaitijos atmintinų metų veiksmų planui 2022 m. lapkričio 16 d. raštu Nr. S-158 „Dėl Aukštaitijos atmintinų metų“. Surinkus iš įvairių regiono institucijų pasiūlymus, buvo sudarytas Aukštaitijos metų įgyvendinimo planas, kuris gruodžio 18 d. aptartas Aukštaitijos tarybos posėdyje.

Žirgo metų įgyvendinimo plano rengimas aptartas Žemaitijos tarybos posėdžiuose spalio 7 d. ir gruodžio 6 d., taip pat Aukštaitijos tarybos posėdyje spalio 10 d. Taryba išsiuntė Žemės ūkio ministerijai 2022 d. gruodžio 16 d. raštą Nr. S-171 „Dėl atmintinų Žirgo metų“, kviesdama įsitraukti į atmintinų Žirgo metų minėjimą.

Gruodžio 13 d. posėdyje Taryba patvirtino Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos) ir Žirgo metų minėjimo 2023 metais veiksmų planus, juos paskelbė Seimo teisės aktų bazėje. Patvirtinusi atmintinų metų veiksmų planus, Taryba išsiuntė raštus Aukštaitijos ir Dzūkijos (Dainavos) regionų savivaldybėms, ragindama jas skirti daugiau dėmesio etnografiniam regionui ne tik įgyvendinant į Aukštaitijos bei Dzūkijos (Dainavos) metų minėjimo 2023 metais veiksmų planuose įtrauktas priemones, bet ir papildomas veiklas.

2.2.3. Baltų vienybės dienos renginių organizavimo Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Suvalkijos (Sūduvos), Mažosios Lietuvos ir Žemaitijos regionuose bei etninėse lietuvių žemėse koordinavimas ir viešinimas

2022 metais per EKG socialinius tinklus ir regionines tarybas buvo viešiami Baltų vienybės dienos minėjimo renginiai etnografiniuose regionuose, savivaldybės skatinamos prisijungti prie Baltų vienybės sąšaukos ir teikti duomenis bendram sąšaukos žemėlapiui. Lietuvos etnografiniuose regionuose vyko šie svarbiausi renginiai:

- Žemaitijoje – ant Medvėgalio, Šatrijos, Sprūdės, Žasūgalos, Gaudkalnės piliakalnių, Palangoje – ant Birutės kalno;
- Dzūkijoje (Dainavoje) – ant Alytaus ir Punios piliakalnių (Alytaus r.), ant Mėčiūnų piliakalnio (Veisiejų regioninis parkas, Lazdijų r.), Merkinės piliakalnio (Varėnos r.), Dalgiakalnio (Varėnos r.), Liškiavos piliakalnio (Varėnos r.), Rudaminos piliakalnio (Lazdijų r.), ekskursija po Birštono piliakalnius (Birštono r.);
- Mažojoje Lietuvoje – ant Rambyno kalno (Pagėgių savivaldybė) ir Drevernoje (Klaipėdos r.);
- Aukštaitijoje – ant Moškėnų piliakalnio (Rokiškio r.), Biržų pilies menėje, Pelaniškių piliakalnio papėdėje ir Bardiškiuose (Pakruojo r.), Kernavėje, ant Plinkaigalio piliakalnio (Kėdainių r.), ant Kupiškio piliakalnio (Kupiškio r.), ant Velniakalnio (Pasvalio r.).

2.2.4. Žemaičių kalbos ir šnektų metai (neplaninis darbas)

Žemaitijos regiono šešios savivaldybės paskelbė 2022 metus Žemaičių kalbos ir šnektų metais siekdamas, kad žemaičių tarmė būtų įteisinta kaip kalba. 2022 m. sausio 31 d. Žemaitijos regioninės tarybos posėdyje buvo aptarti paskelbti Žemaičių kalbos ir šnektų metai, nutarta siūlyti parengti programą ir numatyti lėšų šiai programai įgyvendinti. Balandžio 26 d. Žemaitijos tarybos posėdyje nutarta parengti renginių gidą, skirtą

Žemaičių kalbos ir šnektų metams. Žemaičių kalbos ir šnektų klausimas buvo aptariamasis vasario 9 d. Seime surengtame laikinosios Žemaičių grupės posėdyje ir kovo 30 d. Žemaičių apskritojo stalo diskusijoje, surengtoje Seimo Konstitucijos salėje. Šiuose renginiuose dalyvavo Žemaitijos tarybos atstovai ir Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė.

2.3. Etninės kultūros plėtra savivaldybėse ir etnografiniuose regionuose

2.3.1. Etninės kultūros reiškinių sklaidos etnografiniuose regionuose ir etninės kultūros integravimo į savivaldybių strateginius planavimo dokumentus inicijavimas, vertinimas ir stebėseną

Etninės kultūros būklė savivaldybėse ir etnografiniuose regionuose nuo 2021 m. nuosekliai analizuojama pasitelkus EKG T regionines tarybas ir EKG T administracijos specialistus etnografiniuose regionuose. Įgyvendinama EKG T skirtą užduotį įgyvendinti Kultūros paveldo išsaugojimo ir aktualizavimo politikos 2020–2024 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2020 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. ĮV-1374 (toliau – Kultūros paveldo planas), 1.4.3. uždavinį „Atlikta etninės kultūros reiškinių sklaidos etnografiniuose regionuose stebėseną“, Taryba praplėtė šią užduotį papildomai analizuodama klausimą dėl etninės kultūros integravimo į savivaldybių strateginius planavimo dokumentus.

2022 m. kovo 8 d. EKG T posėdyje nutarta 2021 m. apklausos apie etninės kultūros būklę savivaldybėse ir etnografiniuose regionuose rezultatų apibendrinimą išbaigti pasitelkiant mokslininkus. Šis apibendrinimas paskelbtas EKG T internetinėje svetainėje (žr. <https://ekgt.lt/veiklos-sritys/etnines-kulturos-bukles-stebesena/>). Informaciją apie etninės kultūros integravimą į savivaldybių strateginius planavimo dokumentus pateikė 52 savivaldybės (iš 60). Atskirą Etninės kultūros programą ar etninės kultūros plėtros priemonių planus patvirtino 10 savivaldybių, etninę kultūrą įtraukė į bendrąją Kultūros programą 16 savivaldybių, į kitas programas (kultūros ir sporto, turizmo ar pan.) – 12 savivaldybių, į savivaldybės strateginį veiklos planą – 42 savivaldybės. Pateikti duomenys rodo, kad 2 savivaldybės (Pasvalio ir Kaišiadorių r.) 2021 m. nebuvo įtraukusios etninės kultūros į jokių strateginių planavimo dokumentus, o 1 savivaldybė (Birštono) tik deklaratyviai įtraukė etninę kultūrą į savo strateginį veiklos planą.

Apklausos rezultatai buvo aptarti Tarybos ir regioninių tarybų posėdžiuose. Balandžio 25 d. Mažosios Lietuvos regioninės tarybos posėdyje atkreiptas dėmesys, kad iš savivaldybių gauti atsakymai netikslūs, nes neįsigilinta į pateikiamą informaciją, pateikti ne visi duomenys. Balandžio 26 d. Žemaitijos regioninės tarybos posėdyje pristatyta Žemaitijos regiono savivaldybių atsiųsta informacija apie etnokultūros būklę, pateikti pasiūlymai dėl klausimyno tobulinimo. Taryba rugsėjo 13 d. posėdyje nutarė atrinkti netiksliai suformuluotus ir (ar) atsakytus klausimus ir pakartoti savivaldybių apklausą šiais klausimais. Tarybos sudaryta darbo grupė spalio 3 d. patobulino klausimyną, patikslindama klausimus apie etninės kultūros įtraukimą į savivaldybių strateginius planavimo dokumentus, ir skiriamą finansavimą etninės kultūros plėtrai, taip pat apie etnokultūros specialistus, svarbiausius etnokultūrinius renginius ir etnokultūrinį ugdymą savivaldybėse. Taryba 2022 m. spalio 10 d. raštu Nr. S-139 „Dėl etninės kultūros būklės

savivaldybėse stebėsenos“ kreipėsi į visas savivaldybes, pateikdama naują klausimyną dėl padėties 2022 metais. Atnaujintos apklausos dėl 2022 m. rezultatų organizavimas buvo aptartas regioninių tarybų posėdžiuose: spalio 10 d. – Aukštaitijos ir Dzūkijos (Dainavos) regioninių tarybų posėdžiuose, spalio 21 d. – bendrame regioninių tarybų posėdyje (vykusiame Zanavykų muziejuje Šakių r.), gruodžio 9 d. – Mažosios Lietuvos regioninės tarybos posėdyje, gruodžio 20 d. – Suvalkijos (Sūduvos) tarybos posėdyje.

2.3.2. Rekomendacijų savivaldybėms dėl etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo rengimas

Rekomendacijas savivaldybėms dėl etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo (toliau – Rekomendacijos savivaldybėms) turi parengti LNKC kartu su EKG, KM ir Lietuvos savivaldybių asociacija įgyvendinant Kultūros paveldo plano 1.2.3 uždavinį.

Šis klausimas visų pirma buvo aptartas LNKC surengtame seminare etninės kultūros specialistams kovo 25 d., kuriame Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė pristatė 2021 m. atliktos savivaldybių apklausos rezultatus ir pateikė siūlymus dėl Rekomendacijų savivaldybėms rengimo, taip pat siūlymą surengti pasitarimą su savivaldybių atstovais.

LNKC direktoriaus įsakymu 2022 m. rugsėjo 12 d. Nr. V-47 „Dėl darbo grupės Rekomendacijoms savivaldybėms dėl etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo sudarymo“ buvo sudaryta darbo grupė, į kurią įtraukta Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė. Darbo grupė 2022 m. surengė penkis posėdžius (rugsėjo 23 d., spalio 10 d. ir 24 d., lapkričio 9 ir 24 d.), suderino Rekomendacijų struktūrą ir parengė didžiąją teksto dalį. Rekomendacijas savivaldybėms planuojama užbaigti 2023 metų pirmoje pusėje.

2.3.3. Siūlymų dėl Vietos savivaldos įstatymo pataisų poreikio teikimas

Taryba nuo 2018 m. siekia Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme įtvirtinti savivaldybėms valstybės deleguotą funkciją dėl etninės kultūros globos atsižvelgiant į Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu savivaldybėms pavestą valstybinę etninės kultūros globą. Šis klausimas vėl buvo aktualizuotas 2022 metais.

Balandžio 12 d. Tarybos posėdyje nutarta parengti raštą Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui (toliau – VVSK) ir inicijuoti susitikimą su komiteto vadovybe šiuo klausimu. Taryba Seimo VVSK pateikė 2022 m. balandžio 28 d. raštą Nr. S-77 „Dėl siūlymo keisti etninės kultūros atžvilgiu savivaldybių funkciją iš savarankiškos į valstybės deleguotą“, tą pačią dieną Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, pavaduotojas J. Rudzinskas ir narė N. Balčiūnienė susitiko su Seimo VVSK pirmininku R. Juška ir pavaduotoju V. Bukausku. Susitikimo metu buvo pristatyti siūlymai papildyti Vietos savivaldos įstatymą, šioms siūlymams iš esmės buvo pritarta. Gegužės 18 d. Tarybos atstovai, pristatydami siūlymą, dalyvavo Seimo VVSK posėdyje, kuriame buvo aptariamas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1580. Taryba 2022 m. gegužės 19 d. raštu Nr. S-85 „Dėl Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1580 papildymo“ pateikė konkretų siūlymą dėl Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio papildymo, įrašant į valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų sąrašą naują funkciją: „Pilietiškumo, patriotiškumo ir tautinės savimonės ugdymas, etninės kultūros ir vietos tradicijų globa, kultūros paveldo (nematerialaus ir materialaus) apsauga“. Visgi šio EKG siūlymo įtraukti į Vietos savivaldos įstatymo pakeitimus 2022 metai nepavyko. Aptariant šį klausimą EKG ir regioninių tarybų posėdžiuose, nutarta siūlymą ateityje teikti iš naujo.

2.3.4. Konferencijos savivaldybių vadovams dėl etninės kultūros reikšmės, svarbos ir stebėsenos savivaldybėse rengimas

Balandžio 12 d. Tarybos posėdyje nutarta su Seimo VVSK vadovybe aptarti savivaldybių merams skirtą renginio organizavimą Seime, pakviesti prisidėti prie šio renginio organizavimo

Seimo KK ir Lietuvos savivaldybių asociaciją. Balandžio 28 d. šis pasiūlymas buvo aptartas su Seimo VVSK pirmininku R. Juška ir jo pavaduotoju V. Bukausku. Taryba siūlymą surengti Seime konferenciją savivaldybių vadovams apie etninės kultūros svarbą bei būklę savivaldybėse pateikė Seimo VVSK 2022 m. balandžio 28 d. raštu Nr. S-77 „Dėl siūlymo keisti etninės kultūros atžvilgiu savivaldybių funkciją iš savarankiškos į valstybės deleguotą“. Analogiškas EKG T raštas 2022 m. gegužės 2 d. Nr. S-79 buvo pateiktas ir Seimo KK. Gegužės 18 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė dalyvavo Seimo VVSK ir Seimo KK posėdžiuose, kur pristatė siūlymą surengti savivaldybių vadovams konferenciją Seime dėl etninės kultūros plėtros. Komitetui šiam siūlymui iš esmės pritarė.

2.3.5. Siūlymų teikimas dėl etnografinių regionų heraldikos įteisinimo

2022 metais Taryba toliau kryptingai siekė, kad būtų patvirtinta visų Lietuvos etnografinių regionų heraldika.

Mažosios Lietuvos heraldika. Tarybos ir Mažosios Lietuvos regioninės tarybos iniciatyva 2022 m. sausio 11 d. Lietuvos Respublikos Prezidentūroje įvyko pasitarimas dėl Mažosios Lietuvos heraldikos kūrimo – jame iš esmės pritarta briedžio simbolikos pasirinkimui, aptarti ir kiti siūlomi simboliai. Sausio 20 d. Tarybos ir Mažosios Lietuvos regioninės tarybos atstovai dalyvavo Lietuvos heraldikos komisijos (toliau – LHK) posėdyje, kuriame buvo aptartas Mažosios Lietuvos heraldikos kūrimo klausimas. Nors šiame posėdyje irgi buvo tarsi sutarta dėl briedžio simbolikos, tačiau posėdžio protokole buvo įrašyta: „Mažosios Lietuvos herbo eskizuose gali būti briedis, tačiau jis neturėtų būti pagrindinė figūra. Herbo eskizuose turėtų atsirasti jūrinės tradicijos, lietuviškos raštijos ir kiti simboliai“. LHK nepateikė jokių argumentų, kodėl briedis negali būti pagrindinis Mažosios Lietuvos heraldikos simbolis.

Balandžio 1 d. EKG T sudarytos Regionų kultūros politikos darbo grupės posėdyje aptartas D. Urbanavičienės siūlymas Mažosios Lietuvos herbo skyde centrinį simbolį briedį papildyti kitais simboliais – skydo apačią atskiriant jūrą simbolizuojančia banga ir po ja atversta knyga. Nutarta šį siūlymą aptarti Mažosios Lietuvos taryboje.

Į Tarybą 2022 m. birželio 10 d. raštu „Dėl reprezentacinio Mažosios Lietuvos herbo“ kreipėsi Mažosios Lietuvos reikalų taryba, teikdama siūlymą Mažosios Lietuvos heraldikoje panaudoti moters raitelės simbolį. Taryba į šį raštą atsakė 2022 m. liepos 14 d. raštu Nr. S-97 „Dėl reprezentacinio Mažosios Lietuvos herbo“, pateikdama duomenis apie ilgą pagrindinio simbolio paiešką sudariusi Komitetą iš Mažosios Lietuvos regionų sudarančių savivaldybių atstovų, taip pat apie atliktas mokslines studijas, taigi rašte paaiškinta, kaip ir kodėl buvo bendrai nutarta pasirinkti būtent briedžio simbolį kaip pagrindinį.

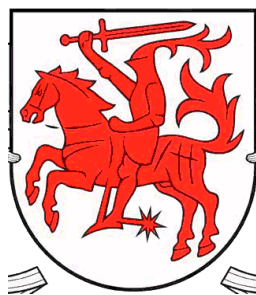
Rugsėjo 28 d. Mažosios Lietuvos regioninės tarybos posėdyje nutarta susitikti su Seimo laikinosios Mažosios Lietuvos draugų grupės nariais ir informuoti juos apie nesklaidumus kuriant Mažosios Lietuvos heraldiką.

Gruodžio 9 d. Mažosios Lietuvos regioninės tarybos posėdyje buvo aptartos LHK naujai patvirtintos „Herbų, herbinių vėliavų, herbinių antspaudų ir herbinių ženklų kūrimo taisyklės“, įpareigojančios tik EKG T teikti etnografinių regionų heraldikos projektus, nors iki tol Mažosios Lietuvos heraldikos projektus ruošėsi teikti Šilutės rajono savivaldybė. Taip pat buvo aptartas LHK siūlymas pateikti papildomus simbolius Mažosios Lietuvos heraldikos projektui. Buvo priimtas sprendimas toliau teikti briedį kaip pagrindinį simbolį, paliekant galimybę papildyti heraldiką kitais simboliais.

Aukštaitijos heraldika. 2022 m. sausio 31 d. Aukštaitijos tarybos posėdyje buvo aptarti siūlymai dėl Aukštaitijos naujos heraldikos (didžiojo ir mažojo herbų) kūrimo, nutarta inicijuoti susitikimą su Aukštaitijos regiono savivaldybių atstovais ir pristatyti argumentus dėl regiono heraldikos simbolių keitimo. Svarbiausias argumentas: su LHK suderintas (bet Prezidento dar nepatvirtintas) Aukštaitijos herbo projektas ir jo pagrindinis simbolis Vytis nepasižymi savitumu, nes yra pernelyg panašus į Panevėžio apskrities, Vilniaus apskrities, Vilniaus rajono savivaldybės ir Lietuvos Respublikos herbus:

Aukštaitijos didysis herbas
(suderintas su LHK)

Aukštaitijos mažasis herbas
(dalis su LHK suderinto herbo)

Patvirtintas Panevėžio apskrities
herbas

Patvirtintas Lietuvos Respublikos herbas

Patvirtintas Vilniaus rajono
herbas

Patvirtintas Vilniaus apskrities
herbas

14–19 pav. Aukštaitijos herbo projekto, suderinto su LHK, palyginimas su kitais panašiais herbiais

Kovo 3 d. įvyko Aukštaitijos regioninės tarybos sudaryta darbo grupė aptarė pasitarimo dėl Aukštaitijos heraldikos tobulinimo su regiono savivaldybėmis organizavimą. Pateikti siūlymai dėl naujo Aukštaitijos heraldikos projekto: pagrindinis simbolis – laisvas baltas žirgas (plg. su Žemaitijos meška, Sūduvos tauru, siūlomu Mažosios Lietuvos briedžiu, Dzūkijos herbo laikytojais – lūšimis); skydo spalvą pakeisti renkantis raudoną vietoj baltos; herbo lotynišką užrašą „Patriam tuam mundum existima“ (liet. „Savo tėvynę laikyk visu pasauliu“) keisti į lietuvišką užrašą „Aukštaitija – šventa protėvių žemė“; vietoje skydą laikančių angelų rinktis ąžuolo arba ąžuolo šakų simbolius. Kovo 15 d. įvyko nuotolinis pasitarimas su regiono savivaldybių atstovais dėl Aukštaitijos heraldikos projekto keitimo, dauguma savivaldybių pateiktiems siūlymams pritarė.

Kovo 22 d. buvo surengtas darbo grupės, atsakingos už Aukštaitijos heraldikos kūrimą, posėdis, patikslintas siūlymų aprašas ir nutarta parengti Aukštaitijos didžiojo ir mažojo herbu vizualizacijų projektus. Parengti vizualizacijos projektai gegužės 23 d. buvo pristatyti Aukštaitijos regioninės tarybos posėdyje.

Birželio 22 d. darbo grupė posėdyje aptarė raštą LHK dėl siūlymo keisti Aukštaitijos heraldikos projektą. Taryba šiuos siūlymus pateikė 2022 m. birželio 22 d. raštu Nr. S-93 „Dėl Aukštaitijos heraldikos“. Birželio 30 d. Tarybos ir Aukštaitijos regioninės tarybos atstovai dalyvavo LHK posėdyje, kuriame buvo pateiktas Aukštaitijos regiono heraldikos simbolių projektas. LHK rekomendavo surengti viešą diskusiją dėl Aukštaitijos heraldinių simbolių ir užrašo parinkimo.

Spalio 10 d. Aukštaitijos tarybos posėdyje nutarta Aukštaitijos metams skirtuose renginiuose 2023 metais išsamiai aptarti su visuomene Aukštaitijos heraldinių simbolių tobulinimo klausimą ir tuomet pakartotinai kreiptis į LHK.

Dzūkijos (Dainavos) heraldika. Birželio 10 d. Dzūkijos (Dainavos) tarybos posėdyje buvo svarstyti Dzūkijos (Dainavos) regiono heraldikos įteisinimo ir jos projektų parengimo finansavimo klausimai, konsultuotasi su heraldikos projektus rengusiu dailininku ir LHK nariu A. Každailiu.

Žemaitijos heraldika. Vasario 9 d. Seime surengtame laikinosios Žemaičių grupės posėdyje Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė pateikė siūlymą siekti Žemaitijos heraldikos įteisinimo. Kovo 30 d. šis siūlymas buvo pakartotas Žemaičių apskritojo stalo diskusijoje, surengtoje Seime Konstitucijos salėje. Žemaitijos heraldikos įteisinimo klausimas buvo išsamiau aptartas gegužės 25 d. laikinosios Žemaičių grupės posėdyje, kuriame dalyvavo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Žemaitijos regioninės tarybos atstovai, LHK ir Žemaičių kultūros draugijos atstovai.

20 pav. Posėdžio Žemaitijos heraldikos klausimu dalyviai: Seimo Žemaičių grupės narys J. Gudauskas, EKG Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, Seimo Žemaičių grupės pirmininkė R. Šalaševičiūtė, Žemaitijos regioninės etninės kultūros globos tarybos pirmininkas V. Jocys, LHK vyriausioji specialistė G. Zujienė ir LHK pirmininko pavaduotojas V. Aleksiejūnas

Siūlymas keisti Lietuvos Respublikos valstybės herbo, kitų herbų ir heraldinių ženklų įstatymą. Balandžio 1 d. EKG Taryba sudaryta Regionų politikos grupė posėdyje aptarė siūlymą papildyti Valstybės herbo, kitų herbų ir heraldinių ženklų įstatymo 3 straipsnį nauja dalimi ir jos formuluotę, nutarė prašyti EKG Tarybos regionines tarybas pateikti nuomonę šiuo klausimu, vėliau teikti siūlymą Seimo nariams. Balandžio 25 d. Mažosios Lietuvos tarybos posėdyje patikslinta siūloma įstatymo 3 straipsnio papildymo nauja dalimi formuluotė. Gegužės 23 d. Aukštaitijos taryba savo posėdyje taip pat pritarė šiems siūlymams.

Herbų, herbinių vėliavų, herbinių antspaudų ir herbinių ženklų kūrimo taisyklės. Taryba lapkričio 15 d. posėdyje aptarė LHK patvirtintas atnaujintas „Herbų, herbinių vėliavų, herbinių antspaudų ir herbinių ženklų kūrimo taisyklės“, kuriose nesuderinus su EKG Tarybos nustatyta, kad paraiškas dėl etnografinių regionų heraldikos sukūrimo ir projektų eskizus turi teikti EKG Taryba. Posėdyje konstatuota, kad EKG Taryba tam tikslui neturi lėšų, tai nedera su EKG Taryba kaip ekspertinės institucijos funkcijomis, lėšas tam tikslui jau buvo numačiusios savivaldybės (pvz., Šilutės rajono). Nutarta pagal išsakytas pastabas parengti raštą LHK dėl poreikio keisti „Herbų, herbinių vėliavų, herbinių antspaudų ir herbinių ženklų kūrimo taisyklės“.

Etnografinio regiono vėliavos naudojimo tvarkos ir Etnografinio regiono herbo naudojimo tvarkos tobulinimas. EKG Tarybos užsakymu buvo patobulintas 2003 m. sudarytas Lietuvos etnografinių regionų žemėlapis, todėl Taryba lapkričio 15 d. posėdyje nutarė atitinkamai pakoreguoti EKG Tarybos 2019 m. rugsėjo 10 d. Nr. TN-8 patvirtintą Etnografinio regiono vėliavos naudojimo tvarką ir Etnografinio regiono herbo naudojimo tvarką.

Dalyvavimas heraldikos klausimams skirtuose renginiuose. Rugpjūčio 15 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė dalyvavo LHK surengtoje viešojoje diskusijoje „Etninė kultūra ir šiuolaikinė heraldika“.

Genealogijos, heraldikos ir veksilologijos institutas pakvietė EKG Tapti partnere rengiant tarptautinę mokslinę konferenciją „Alberto Vijūko-Kojalavičiaus skaitymai 2022“, kuri buvo surengta rugsėjo 16 d. Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejuje. Konferencijoje analizuoti įvairūs su Lietuvos heraldika susiję klausimai, buvo įteiktas A. Vijūko-Kojalavičiaus premijos laureato apdovanojimas ir atminimo medalis (premija teikiama už reikšmingiausius paskutiniųjų penkerių metų darbus, susijusius su Lietuvos istorijos ir jos pagalbinių disciplinų – genealogijos, heraldikos, veksilologijos ir kitų – plėtojimu, puoselėjimu, tyrinėjimu, paveldo apsauga, sklaida, inovacine, kūrybine, edukacine ir moksline tiriamąja veikla).

2.3.6. Duomenų apie etnografinių regionų ypatybes suvestinės tobulinimas ir sklaida

Taryba 2021 m. ėmėsi EKG T užsakymu dar 2003 m. sukurto Lietuvos etnografinių regionų žemėlapio atnaujinimo, jo pritaikymo jį spaudai. 2022 m. šis darbas buvo tęsiamas.

Taryba sausio 25 d. posėdyje aptarė patobulintos žemėlapio versijos rengimo baigiamuosius darbus, kuriuos koordinavo EKG T sudaryta Regionų kultūros politikos darbo grupė.

21 pav. EKG T 2022 m. sausio 25 d. nutarimu TN-3 patvirtintas Lietuvos etnografinių regionų žemėlapis

Tobulinant žemėlapią atlikti šie pakeitimai: papildomai pažymėti etnografinių regionų centrai, didesni miestai, savivaldybių ribos, Vilnius ir Kaunas išskirti kaip nepriklausantys etnografiniams regionams, tiksliau pažymėta istorinė Mažosios Lietuvos riba, žemėlapiu kraštinėje pirmą kartą pateikti trumpi aprašymai apie etnografinių regionų istorines ištakas, pirmuosius paminėjimus, pavadinimų vartoseną, regionų simbolines sostines (ateityje planuojama simbolių sostinių herbus pakeisti etnografinių regionų herbais, kai jie visi bus patvirtinti). Žemėlapis ir nuoroda į jo erdvinį duomenų rinkinį specifikaciją bei interaktyvią žemėlapiu versiją Lietuvos erdvinės informacijos portale paskelbta EKG T svetainėje:

<https://ekgt.lt/etnografiniai-regionai/zemelapis/>

Balandžio 1 d. EKG T Regionų kultūros politikos darbo grupės posėdyje apsvaistyta Lietuvos etnografinių regionų žemėlapiu platinimo tvarka, nutarta leisti žemėlapi spausdinti ir platinti visiems norintiems, suderinus su EKG T.

Mažosios Lietuvos tarybos posėdyje balandžio 25 d. buvo pristatyti siūlymai EKG T svetainėje atnaujinti tekstus apie etnografinį Mažosios Lietuvos regioną, nutarta papildyti juos informacija apie regiono kraštovaizdį.

2.3.7. Rekomendacijų dėl etnoregioninės tapatybės ugdymo centrų kūrimo ar stiprinimo parengimas

Įgyvendindama Kultūros paveldo plano 1.4.3 uždavinį, Taryba turi parengti Rekomendacijas dėl etnoregioninės tapatybės ugdymo centrų kūrimo ar stiprinimo. Taryba rugsėjo 13 d. posėdyje nutarė Etnoregioninės tapatybės ugdymo centrų idėją aptarti atskirų regioninių tarybų posėdžiuose ir bendrame regioninių tarybų posėdyje. Spalio 10 d. Aukštaitijos tarybos, o spalio 21 d.– bendrame Tarybos ir visų regioninių tarybų posėdyje pristatyta rekomendacijų dėl etnoregioninės tapatybės ugdymo centrų kūrimo koncepcija ir reikalingumas.

2.3.8. Diskusijos su Vidaus reikalų ministerija dėl etnografinių regionų įtraukimo į regioninę politiką surengimas

Klausimas svarstytas Tarybos posėdyje spalio 11 d. Atkreiptas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane etnografiniams regionams skiriama nemažai dėmesio, tačiau Regioninės plėtros įstatyme net neužsiminta apie etnografinius regionus. Kita vertus, Europos Sąjungoje Lietuva vertinama kaip visai neturinti regionų, nes apskritys neatitinka europinės regionų sampratos. Nutarta surengti atskirą EKG T narių pasitarimą dėl regionų politikos Lietuvoje.

2.3.9. Suvalkijos (Sūduvos) pavadinimo klausimo analizė (neplaninis darbas)

Balandžio 1 d. EKG T sudarytos Regionų kultūros politikos darbo grupės posėdyje aptartas Lietuvos Respublikos Prezidentūros EKG T adresuotas 2022 m. kovo 10 d. raštas Nr. (8D-856) 2D-1007 „Dėl kreipimosi“, kuriame prašoma Tarybos nuomonės dėl Suvalkijos (Sūduvos) regiono tarybos siūlymo įstatyminiu lygmeniu įtvirtinti etnografinio regiono pavadinimą *Sūduva* ir dėl proginės Lietuvos banko (toliau – LB) leidžiamos *Suvalkijai* skirtos monetos. Darbo grupė pritarė siūlymui įstatyminiame lygmenyje įtvirtinti etnografinio regiono pavadinimą *Sūduva* siūlant keisti Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatyme ir kituose teisės aktuose įtvirtintą etnografinio regiono pavadinimą *Suvalkija (Sūduva)* į pavadinimą *Sūduva* arba bent *Sūduva (Suvalkija)*, taip pat nutarė rekomenduoti LB stabdyti proginės monetos „Suvalkija“ platinimą. Šios išvados pateiktos Lietuvos Respublikos Prezidentūros kanceliarijai 2022 m. balandžio 4 d. rašte Nr. S-58 „Dėl kreipimosi“.

Balandžio 6 d. Tarybos pirmininkė nuotoliniu būdu dalyvavo pasitarime su LB atstovais dėl Suvalkijos monetos leidybos. Balandžio 12 d. Tarybos posėdyje svarstyta Sūduvos vardo įtvirtinimo teisės aktuose ir monetos leidybos klausimai, nutarta susitikime su LB ir Prezidentūra siūlyti dalį monetos tiražo perleisti su pavadinimu *Sūduva*, papildyti monetą lydinčią informacinę medžiagą paaiškinimais apie numatomus regiono pavadinimo keitimus, taip pat siūlyti ateityje išleisti naują monetos variantą su pavadinimu *Sūduva*. Toliau bendraudama su LB atstovais, Tarybos pirmininkė el. paštu liepos 1 d. ir spalio 25 d. teikė pastabas ir pasiūlymus koreguoti lankstinuko aprašą prie proginės monetos (aprašą parengė dr. V. Tumėnas), tačiau į jas labai mažai buvo atsižvelgta.

Taryba gegužės 10 d. posėdyje nutarė pritarti Suvalkijos (Sūduvos) tarybos iniciatyvai keisti regiono pavadinimą *Suvalkija (Sūduva)* į *Sūduva*. Birželio 10 d. Suvalkijos (Sūduvos) regioninės tarybos posėdyje dar kartą buvo apsvaistyta regiono pavadinimo keitimo klausimas, nutarta

prašyti Tarybos kreiptis į Seimą dėl Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo keitimo galimybės.

2.3.10. Siūlymų teikimas dėl saugomų teritorijų pertvarkos etnografinių regionų pagrindu (neplaninis darbas)

Aplinkos ministerija (toliau – AM) nutarė įgyvendinti saugomų teritorijų (toliau – ST) valdymo sistemos pertvarką sujungiant etnografinių regionų pagrindu regioninių parkų direkcijas, todėl Taryba įsitraukė į šios pertvarkos svarstymą. Taryba sausio 25 d. posėdyje nutarė kreiptis į Vyriausybę ir AM pateikdama savo išvadas dėl pertvarkos trūkumų, šios išvados pateiktos Tarybos 2022 m. sausio 26 d. raštu Nr. S-19 „Dėl Saugomų teritorijų valdymo sistemos pertvarkos“. Jame atkreiptas dėmesys į pertvarkos prasilenkimą su etnografinių regionų teritorijomis, todėl perspėta, kad naujas ST valdymo modelis gali pakenkti etnografinių regionų savitumo išsaugojimui. Pasiūlyta atlikti išsamesnius tyrimus dėl pertvarkos poreikio ir iš esmės tobulinti jos modelį įvertinant įgyvendinimo pasekmes, taip pat pasiūlyta vietoj planuojamos *Dzūkijos–Suvalkijos* saugomų teritorijų direkcijos įkurti dvi atskiras direkcijas – *Dzūkijos* ir *Sūduvos* saugomų teritorijų. Vasario 2 d. Suvalkijos (Sūduvos) taryba savo posėdyje taip pat nutarė kreiptis į AM ir prašyti atitinkamų esamų, pertvarkytinų ar steigtinų saugomų teritorijų struktūrų pavadinimuose naudoti ne Suvalkijos, o Sūduvos vardą, vykdant ST valdymo reformą vietoj numatytos *Dzūkijos–Suvalkijos* saugomų teritorijų direkcijos įkurti atskirą Sūduvos saugomų teritorijų direkciją.

2022 m. pabaigoje AM paskelbus ketinimą įsteigti atskirą Suvalkijos nacionalinį parką, Taryba kreipėsi į LR Vyriausybę ir AM ministrą S. Gentvilą 2022 m. gruodžio 6 d. raštu Nr. S-167 „Dėl siūlymo suteikti Sūduvos vardą naujam nacionaliniam parkui“, kuriame pateikė argumentaciją, kodėl naujai kuriamam nacionaliniam parkui turėtų būti suteiktas *Sūduvos* vardas. Gruodžio 20 d. Suvalkijos (Sūduvos) tarybos posėdyje aptartas nacionalinio parko steigimo regione ir jo pavadinimo suteikimo klausimas.

2.4. Etninės kultūros ugdymo, studijų ir mokslo plėtra

Taryba 2022 metais daug dėmesio skyrė etninės kultūros ugdymo plėtrai, vertino Etninės kultūros bendrosios programos 1–12 klasėms parengimą, tęsė Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados rengimo koordinavimą, analizavo etninės kultūros specialistų rengimo klausimus bei teikė siūlymus įtraukti etnokultūrinės specialybės į Lietuvos profesijų klasifikatorių.

2.4.1. Etninės kultūros ugdymo plėtros integravimas į bendrojo ugdymo programas

Pagal Kultūros paveldo plano 1.4.4 uždavinį Taryba turi teikti išvadas ir siūlymus dėl etninės kultūros ugdymo plėtros integravimo į bendrojo ugdymo programas. Ši užduotis 2022 m. buvo įgyvendinama Tarybos pirmininkei D. Urbanavičienei dalyvaujant Etninės kultūros pasirenkamojo dalyko bendrosios ugdymo programos (toliau – EK ugdymo programa) rengimo darbo grupėje, teikiant siūlymus Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai (toliau – ŠMSM), savivaldybėms ir kitoms institucijoms dėl etninės kultūros ugdymo plėtros, Tarybos atstovams dalyvaujant seminaruose ir konferencijose.

EK ugdymo programos rengimo darbo grupė 2022 m. surengė 8 posėdžius (sausio 12 d. ir 19 d., vasario 9 d., 17 d. ir 23 d., kovo 23 d., balandžio 4 d., rugsėjo 23 d.). Kovo 25 d. darbo grupė programą pristatė Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro (toliau – LMNŠC) surengtame pedagogų kvalifikacijos tobulinimo seminare „Etnokultūrinio ugdymo aktualijos“. Gegužės 5 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė dalyvavo susitikime su ŠMSM Bendrojo ugdymo taryba, kur buvo svarstomas parengtas EK ugdymo programos projektas (jam buvo pritarta). Ši programa patvirtinta Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu (V-1541) „Dėl

Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo“ (internetinė prieiga: <https://www.emokykla.lt/bendrasis/bendrosios-programos/atnaujintos-bendrosios-programos>).

Gegužės 13 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė pristatė etninės kultūros ugdymo integravimo į švietimo sistemą problemas LR Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos (toliau – Seimo ir PLB komisija) posėdyje. Posėdyje priimta rezoliucija „Dėl tautinės tapatybės išsaugojimo ir etninės kultūros puoselėjimo“. Joje kreipiamasi į Lietuvos Respublikos Vyriausybę prašant Valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2050“ tautinės tapatybės ugdymą įvardyti kaip vieną iš valstybės pažangos vizijos prioritetų. Taip pat kreipiamasi į ŠMSM, prašant įvesti etninės kultūros mokymą kaip bendrojo ugdymo mokyklų programų atskirą privalomąjį dalyką pradėdant pradinį ugdymu, parengti įgyvendinimo planą ir tam skirti tinkamą finansavimą ir t. t. 2022 m. gegužės 24 d. Taryba išsiuntė raštą Nr. S-86 „Dėl etninės kultūros dalyko bendrojo ugdymo mokyklose“ visoms Lietuvos bendrojo ugdymo mokykloms, kuriame pabrėžiama, kad etnokultūrinis ugdymas negali apsiriboti vien etninės kultūros integravimu į įvairius dalykus (daugeliu atvejų tai vyksta paviršutiniškai ir fragmentiškai), būtina plėtoti atskiro etninės kultūros dalyko mokymą, pasitelkiant etninės kultūros kompetenciją turinčius pedagogus – tik taip galima užtikrinti, kad moksleiviams bus suteikti etninės kultūros pagrindai.

Birželio 6 d. EKG T Švietimo ir mokslo darbo grupės posėdyje nutarta per planuojamą susitikimą su viceministru R. Skaudžiumi aptarti galimybę įtvirtinti privalomą Etninės kultūros dalyką pradiniam ugdyme. Birželio 28 d. ŠMSM buvo surengtas susitikimas šiuo klausimu, kurį pristatė Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė. Tačiau gautas atsakymas, kad kol nepakanka etninės kultūros kompetenciją turinčių pedagogų, tol netikslinga įtvirtinti privalomą Etninės kultūros dalyką pradiniam ugdyme.

Rugsėjo 27 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė pristatė EK ugdymo programą bei įvardijo etninės kultūros ugdymo problemas Seimo ir PLB komisijos posėdyje. Priimta rezoliucija „Dėl tautinės tapatybės išsaugojimo“, kurioje kreipiamasi į ŠMSM su prašymu įvesti etninės kultūros mokymą kaip bendrojo ugdymo mokyklų programų integruotą privalomąjį dalyką pradinėse klasėse, parengti šio mokymo įgyvendinimo planą ir tam skirti tinkamą finansavimą ir t. t. Spalio mėn. EKG T svetainėje, socialiniuose tinkluose ir žiniasklaidoje paskleista informacija apie EK ugdymo programą, švietimo bendruomenė raginama ja naudotis.

Lapkričio 11 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė susitiko su Lietuvos etnosporto komiteto prezidentu Stanislavu Bajurinu ir aptarė etnosporto integravimo į ugdymo sistemą galimybes remiantis atnaujinta Etninės kultūros programa.

Gruodžio 2 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė skaitė pranešimą „Etnokultūrinio ugdymo būklė ir perspektyvos“ (pranešime pristatyta ir Etninės kultūros programa) Vilniaus kolegijoje vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Kultūros ir švietimo iššūkiai XXI amžiuje“.

2.4.2. Lietuvos moksleivių etninės kultūros olimpiados organizavimas ir rezultatų analizė, seminaro Olimpiados rengėjams organizavimas

Įgyvendindama Kultūros paveldo plano 1.4.4 uždavinį, Taryba kasmet kartu su ŠMSM ir LMNŠC organizuoja Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiadą (toliau – Olimpiada) ir su ja susijusius seminarus. EKG T sudarytos Švietimo ir mokslo darbo grupės nariai dalyvavo centralizuotai rengiant užduotis Olimpiados dalyviams. Vasario 11 d. darbo grupės posėdyje nutarta bendradarbiauti su LMNŠC rengiant seminarą, skirtą pasiruošti penktajai Olimpiadai – seminaras buvo surengtas nuotoliniu būdu kovo 25 d.

Vasario mėn. įvyko ketvirtosios Olimpiados antrasis etapas etnografiniuose regionuose, kurį rengė EKG T padaliniai – regioninės etninės kultūros globos tarybos: vasario 22 d. Olimpiada buvo surengta Suvalkijoje (Sūduvoje) ir Mažojoje Lietuvoje, vasario 23 d. – Aukštaitijoje, vasario 25 d. – Dzūkijoje (Dainavoje), vasario 28 d. – Žemaitijoje. Antrasis etapas Suvalkijoje (Sūduvoje) vyko

kontaktiniu būdu, kituose regionuose – nuotoliniu būdu. Balandžio 29 d. įvyko ketvirtosios Olimpiados respublikinis etapas Vilniaus Simono Stanevičiaus progimnazijos nuotolinio mokymo aplinkoje MOODLE, prie kurio organizavimo prisidėjo Taryba. Olimpiados vertinimo komisijos pirmininkė – D. Urbanavičienė.

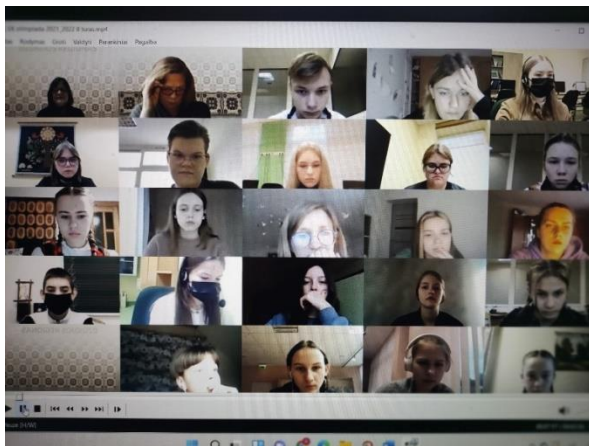
EKGT Švietimo ir mokslo darbo grupė 2022 m. inicijavo Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados sąlygų (toliau – Olimpiados sąlygos) ir Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados užduočių rengimo ir vertinimo rekomendacijų (toliau – Olimpiados rekomendacijos) pakeitimus. Pakeitimai buvo aptarti darbo grupės posėdžiuose Atnaujintos Olimpiados sąlygos patvirtintos Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro direktoriaus 2022 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. R1-510, atnaujintos Olimpiados rekomendacijos patvirtintos EKGT pirmininko 2022 m. rugsėjo 28 d. įsakymu IV-13. Darbo grupė per savo posėdžius (vasario 11 d., balandžio 6 d., birželio 20 d. ir spalio 13 d.) aptarė ir kitus klausimus: įvardijo penktosios Olimpiados testo temą „Etnografiniai regionai: tradicinė muzika, tautiniai drabužiai, tradicinė architektūra, kulinarinis paveldas ir regioniniai papročiai“, kartu su KTKC parengė seminarą, skirtą pasiruošimui penktajai Olimpiadai.

Ruošiantis penktajai Olimpiadai, Taryba kreipėsi į savivaldybes 2022 m. birželio 27 d. raštu Nr. S-94 „Dėl V Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados pirmojo etapo“. Spalio 13 d. įvyko pusiau nuotoliniu būdu Penktajai Olimpiadai skirtas seminaras, kurį surengė EKGT kartu su KTKC. Gruodžio mėn. įvyko penktosios Olimpiados pirmas etapas, jame dalyvavo 186 mokiniai iš 37 savivaldybių.

Regionas	Savivaldybių skaičius Olimpiadose					Mokinių skaičius Olimpiadose				
	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023	2018–2019	2019–2020	2020–2021	2021–2022	2022–2023
Aukštaitija	6	11	13	12	11	54	66	59	65	56
Dzūkija (Dainava)	3	6	4	5	5	49	66	23	30	19
Mažoji Lietuva	2	3	3	4	4	24	19	8	13	17
Suvalkija (Sūduva)	4	5	1	6	6	39	34	5	27	37
Žemaitija	5	7	8	9	8	62	33	47	48	38
Kaunas	1	1	1	1	1	19	10	5	20	13
Vilnius	1	1	1	1	1	11	12	6	4	5
Punskas (Lenkija)	–	–	–	–	1	–	–	–	–	1
Iš viso	22	34	31	38	37	258	240	153	207	186

22 pav. Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados pirmojo etapo dalyvių 2018–2022 m. palyginamoji lentelė

23–28 pav. IV Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados regioninio etapo akimirkos

2.4.3. Mažosios Lietuvos etnografinio regiono pažinimui skirtos programos inicijavimas (neplaninis darbas)

EKGT sudaryta Švietimo ir mokslo darbo grupė vasario 11 d. posėdyje nutarė kartu su LEKUS, bendradarbiaujant su Mažosios Lietuvos regione taryba ir Mažosios Lietuvos regiono mokytojais bei etnokultūriniais centrais iki 2023 m. paskutinio ketvirčio parengti edukacinę programą apie Mažosios Lietuvos kultūrinį savitumą.

2.4.3. Poreikio sugrąžinti Etnologijos ir folkloristikos studijų kryptį į Studijų krypčių sąrašą aktualizavimas valstybiniu lygmeniu

Kovo 8 d. Taryba savo posėdyje aptarė etninės kultūros specialistų rengimo kritinę būklę po to, kai nebeliko Etnologijos ir folkloristikos studijų krypties „Studijų krypčių ir krypčių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašė“, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. V-1075 patvirtintame (toliau – Studijų krypčių sąrašas). Taryba nutarė įpareigoti EKGT Švietimo ir mokslo darbo grupę parengti rašto projektą dėl etnologijos ir folkloristikos studijų krypties grąžinimo į Studijų krypčių sąrašą, inicijuoti šio klausimo aptarimą su ŠMSM. Darbo grupė balandžio 6 d. šią užduotį įgyvendino per savo posėdį. EKGT 2022 m. balandžio 7 d. raštu Nr. S-60 „Dėl etnologijos ir folkloristikos studijų krypties grąžinimo“ kreipėsi į ŠMSM, o gegužės 10 d. įvyko susitikimas su ŠMSM G. Jakštu, kurio metu Tarybai atstovaujančios pirmininkė doc. dr. D. Urbanavičienė ir VDU doc. dr. D. Senvaitytė pristatė EKGT siūlymą grąžinti etnologiją ir folkloristiką į Studijų krypčių sąrašą. Gautas atsakymas, kad reikėtų konkrečios aukštosios mokyklos iniciatyvos, kuri norėtų parengti studijų programą Etnologijos ir folkloristikos studijų kryptyje. Birželio 14 d. Taryba posėdyje nutarė parengti raštą dėl etninės kultūros specialistų rengimo, adresuoti jį Seimo komitetams (Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui (toliau – NSGK), Švietimo ir mokslo komitetui

(toliau – ŠMK) ir KK) bei Litanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijai (toliau – Litanistikos komisija) ir siūlyti surengti pasitarimą.

2.4.4. Etninės kultūros specialisto apibrėžties, būklės ir poreikio analizė

Gegužės 10 d. Tarybos posėdyje aptartas etninės kultūros specialisto apibrėžties klausimas. Atkreiptas dėmesys į anksčiau EKG T užsakymu atliktus tyrimus, kuriuose pateikiami etninės kultūros specialisto pedagogo apibrėžimai. Aptariant etninės kultūros specialisto būklės savivaldybėse klausimą, atkreiptas dėmesys į tai, jog visoje Lietuvoje savivaldybių administracijose dirba tik 4 etninės kultūros specialistai, dar 8-iems etninės kultūros globapriskirta kaip papildoma funkcija. Be to, įvairiose savivaldybėse skirtingai suvokiama, kas yra etninės kultūros specialistas. Nutarta parengti etninės kultūros specialisto apibrėžtį, pavedant šią užduotį EKG T sudarytoms darbo grupėms (Etninės kultūros sąvokų, Švietimo ir mokslo). Tai susiję ir su Profesijų klasifikatoriaus papildymu – į šį klasifikatorių EKG T siūlo įtraukti ir etninės kultūros specialisto, ir etninės kultūros pedagogo pavadinimus. Spalio 6 d. Švietimo ir mokslo darbo grupė posėdyje nutarė parengti *etninės kultūros pedagogo* aprašymo pradinį variantą, tęsti darbą 2023 metais.

2.4.5. Kultūros ir kitų specialistų (apimant pedagogus) kompetencijų tobulinimo etninės kultūros srityje bendrųjų gairių rengimas

Kultūros paveldo plano 1.3.6. uždavinyje įrašyta priemonė parengti Kultūros ir kitų specialistų (apimant pedagogus) kompetencijų tobulinimo etninės kultūros srityje bendrąsias gaires (toliau – Specialistų kompetencijų tobulinimo gairės). Šią priemonę 2021–2022 m. turėjo įgyvendinti ŠMSM bendradarbiaudama su EKG T. Kadangi ŠMSM nesiėmė iniciatyvos to įgyvendinti, Taryba 2022 m. gegužės 10 d. posėdyje nutarė kreiptis į ŠMSM ir inicijuoti Specialistų kompetencijų tobulinimo gairių parengimo darbo grupės sudarymą, taip pat surinkti informaciją apie esamus etninės kultūros kvalifikacijos kėlimo kursus. Birželio 20 d. šis klausimas buvo aptartas EKG T Švietimo ir mokslo darbo grupės posėdyje. Birželio 28 d. surengtas susitikimas su viceministru R. Skaudžiumi, kuriam pateiktas siūlymas sudaryti darbo grupę Specialistų kompetencijų tobulinimo gairėms parengti. Viceministras pažadėjo pasidomėti šiuo klausimu, taip pat aptarti jį su KM ir pakviesti KM atstovus prisidėti prie darbo grupės.

Rugsėjo 7 d. Taryba raštu Nr. S-120 „Dėl etninės kultūros kvalifikacijos kėlimo kursų“ kreipėsi į Nacionalinę švietimo agentūrą (toliau – NŠA), prašydama pateikti informaciją, kokios institucijos Lietuvoje organizuoja etninės kultūros kvalifikacijos kėlimo kursus, kokiems specialistams kursai skiriami, kokios jie yra trukmės, kokios kompetencijos jose perduodamos. Gautas NŠA 2022 d. spalio 7 d. raštas Nr. SD-3411(1.6E) „Dėl etninės kultūros kvalifikacijos kėlimo kursų“, kuriame pateiktas institucijų, vykdančių pedagogų kvalifikacijos tobulinimą, sąrašas bei Neformaliojo švietimo programų registre įregistruotos kvalifikacijos kėlimo programos etninės kultūros tema.

Spalio 6 d. Švietimo ir mokslo darbo grupė posėdyje aptarė klausimą, iš kokių institucijų atstovų galėtų būti sudaryta darbo grupė Specialistų kompetencijų tobulinimo gairėms parengti, nutarė siūlyti į ją įtraukti LEKUS, NŠA, LMNŠC, LNKC, EKG T, KTKC, VEKC, VDU ir LMTA atstovus. Spalio 11 d. Taryba posėdyje aptarė šį sąrašą ir jam pritarė, nutardama pasiūlyti ŠMSM iš šių institucijų atstovų sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę Specialistų kompetencijų tobulinimo gairėms parengti. 2022 m. spalio 25 d. Tarybos raštas Nr. S-165 „Dėl pasiūlymo sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę“ išsiųstas ŠMSM. Deja, iki šiol atsakymas negautas. EKG T sudaryta Švietimo ir mokslo darbo grupė šį klausimą aptars artimiausiame posėdyje.

2.4.6. Siūlymų dėl Mokslo ir studijų įstatymo tobulinimo siekiant užtikrinti lituanistikos prioritetą teikimas

Taryba kovo 8 d. posėdyje svarstė klausimą dėl sąvokos *lituanistika* apibrėžimo trūkumo Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, iš to kylantį pernelyg platų lituanistikos traktavimą ir neįgyvendinamą lituanistikos prioritetą. Nutarta įpareigoti EKG T Švietimo ir mokslo darbo grupę parengti rašto projektą dėl lituanistikos sąvokos apibrėžimo Mokslo ir švietimo įstatyme. Balandžio 6 d. darbo grupė posėdyje nutarė inicijuoti susitikimą su Seimo Lituanistikos komisija ir siūlyti įtvirtinti lituanistikos apibrėžimą ir prioritetą Mokslo ir studijų įstatyme, taip pat apsvastyti galimybę turėti EKG T atstovą Komisijoje. Birželio 14 d. Taryba posėdyje nutarė raštą dėl strateginių sprendimų siekiant užtikrinti lituanistikos prioritetą (etninės kultūros specialistų rengimą) adresuoti ne tik Lituanistikos komisijai, bet ir Seimo komitetams (NSGK, SMK ir KK), siūlant surengti pasitarimą. Sudaryta laikinoji darbo grupė šiam raštui parengti (į ją įtraukiant D. Urbanavičienę, D. Senvaitytę, L. Anglickienę, L. Petrošienę, A. Kavaliauskienę, J. Vaiškūną, G. Šapranauskaitę, O. Lukoševičių). Spalio 6 d. Švietimo ir mokslo darbo grupė posėdyje nutarė įtraukti lituanistikos prioritetą temą į konferenciją, planuojamą surengti kartu su Seimo NSGK.

2.4.7. Siūlymų teikimas dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus papildymo etnokultūrinėmis profesijomis

Taryba dar 2020 metų pabaigoje nustatė, kad daug etnokultūrinių profesijų nėra įtraukta į Lietuvos profesijų klasifikatorių (toliau – LPK), todėl pateikė už LPK sudarymą atsakingai Ekonomikos ir inovacijų ministerijai (toliau – EIM) siūlymus papildyti LPK etnokultūrinėmis profesijomis. EIM pranešė, kad rengiama nauja LPK versija ir Taryba bus kviečiama teikti siūlymus jos projektui. 2022 m. rugsėjo 13 d. Taryba sudarė laikinąją darbo grupę LPK projektui aptarti ir siūlymams išgryninti (grupėje – A. Kavaliauskienė, V. Jocys, J. Rudzinskas, O. Drobelenė, D. Urbanavičienė). Darbo grupė rugsėjo 23 d. aptarė EIM ir VŠĮ Valdymo koordinavimo centro atsiųstą LPK projektą ir parengė siūlymą dėl profesijų, besisiejiančių su etnine kultūra, įtraukimo. Spalio 13 d. Tarybos siūlymai dėl LPK projekto tobulinimo pateikti šį projektą rengiančiai VŠĮ Valdymo koordinavimo centrui.

EKG T pirmininko pavaduotojas J. Rudzinskas dalyvavo Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro ekspertų komiteto posėdyje, kuriame buvo aptariamose kūrybinės, meninės ir programų organizavimo, bibliotekų, archyvų, muziejų ir kitos kultūrinės veiklos.

2.5. Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimas

Taryba 2022 metais svarstė Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo (toliau – TPP įstatymas) įgyvendinimo bei poreikio tobulinti TPP įstatymą klausimus.

2.5.1. Siūlymų tobulinti Tautinio paveldo produktų įstatymą ir kitus tautinio paveldo produktų sertifikavimą reglamentuojančius teisės aktus teikimas, dalyvavimas sprendžiant Tautinio paveldo produktų įstatymo įgyvendinimo klausimus

Taryba birželio 14 d. posėdyje nutarė klausimą dėl TPP įstatymo tobulinimo aptarti darbo grupėje, ją įpareigoti šiuo klausimu parengti raštą ŽŪM ir rudenį tuo tikslu inicijuoti tarpinstitucinį susitikimą, pakviečiant ŽŪM, ŽŪR, LNKC ir kitas susijusias institucijas.

Tarybos atstovai, deleguoti į ŽŪM sudarytą Tautinio paveldo tarybą ir ekspertų komisijas, dalyvavo priimant ekspertinius sprendimus. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė vasario 10 d. dalyvavo ŽŪM Valstybės stipendijų tradicinių amatų meistrams, tradiciniams amatininkams ir

tradicinio amato pameistriams vertinimo ekspertinės komisijos posėdyje. Tarybos pirmininkės pavaduotojas J. Rudzinskas dalyvavo ŽŪM Tautinio paveldo produktų tarybos ir ekspertų grupės 12-oje posėdžių.

Taip pat EKG T pirmininko pavaduotojas J. Rudzinskas dalyvavo LNK C sudarytoje ekspertų taryboje, kuri svarstė nacionalinių apdovanojimų „Aukso vainikas“ skyrimo klausimus.

2.5.2. Siūlymų rengimas ir teikimas dėl tradicinių veislių gyvūnų įtraukimo į Lietuvos ūkinių gyvūnų genofondą

Tarybos birželio 14 d. posėdyje iškelta škodžių veislės avių įtraukimo į Lietuvos ūkinių gyvūnų genofondą problema. Aptartos pastangos suteikti šiai senai, Mažojoje Lietuvoje išvestai avių veislei nacionalinės veislės statusą ir kliūtys, trukdančios tai padaryti. Nutarta parengti raštą ŽŪM dėl škodžių veislės avių įtraukimo į Lietuvos ūkinių gyvūnų genofondą, taip pat pasiūlyti EKG T atstovą į Lietuvos genofondo tarybą.

2.5.3. Tradicinio žvejybos amato apibrėžimas ir siūlymai tobulinti Žvejybos įstatymo keitimo projektą Nr. XIVP-343(2) (neplaninis darbas)

Seime 2022 metais toliau buvo svarstomi siūlymai Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymu griežtai apriboti žvejybą. EKG T atkreipė dėmesį, kad šie draudimai gali kelti grėsmę žvejų tradicinio gyvenimo būdo bei kultūrinės tapatybės išsaugojimui, krašto autentiškumui, ypač Mažosios Lietuvos etnografiniame regione. Taryba dar 2021 m. birželio 3 d. raštu Nr. 81 „Dėl tradicinės žvejybos apsaugos tobulinant projektą Nr. XIVP-343(2)“ kreipėsi į Vyriausybę ir Seimo komitetus (Aplinkos apsaugos, Biudžeto ir finansų, Ekonomikos, Kaimo reikalų, Kultūros), pateikdama siūlymus dėl tradicinės žvejybos apsaugos tobulinant Žuvininkystės įstatymą.

Šie siūlymai Seimo komitetuose buvo svarstomi 2022 metais. Kovo 3 d. EKG T pirmininkė D. Urbanavičienė ir narė L. Sungailienė dalyvavo Seimo Aplinkos apsaugos komiteto (toliau – AAK) inicijuotame pasitarime dėl Žuvininkystės įstatymo projekto sąvokų. Pasitarime buvo pritarta nuostatai puoselėti tradicinės žvejybos būdus, įrašytus į Nematerialaus kultūros paveldo sąvadą ar sertifikuotus kaip TPP produktus. Kovo 16 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė EKG T siūlymus pristatė AAK, o gegužės 18 – Kaimo reikalų komitetui. Komitetai pritarė siūlymams daryti išimtis žvejybos būdams, įtrauktiems į Lietuvos Nematerialaus kultūros paveldo sąvadą ir sertifikuotiems kaip tradicinis amatas remiantis TPP įstatymu. Seimo komitetams nutarus palaukti atsakymų iš ES dėl išmokų skyrimo už žvejybinio verslo nutraukimą, Žuvininkystės įstatymo pakeitimų tvirtinimas atidėtas ateičiai.

2.5.4. Etnosuveňyro konkurso nuostatų parengimas ir konkurso organizavimas (neplaninis darbas)

Balandžio 25 d. Mažosios Lietuvos regioninė taryba posėdyje sudarė darbo grupę dėl etnografinį Mažosios Lietuvos regioną reprezentuojančių etnosuveňyryų poreikio ir kūrybinio konkurso organizavimo bei jo nuostatų parengimo. Rugsėjo 28 d. Mažosios Lietuvos tarybos posėdyje pristatytas Klaipėdos etnokultūros centro projektas, skirtas etnografinį regioną reprezentuojančių suveňyryų konkursui organizuoti (Mažosios Lietuvos taryba – viena iš konkurso partnerių). Konkurso tikslai: 1) sukurti suveňyryų, pagrįstų etnologine istorine medžiaga, katalogą ir sukurti šių suveňyryų prototipus bei juos pasiūlyti verslui, regiono įstaigoms, įmonėms ir pan.; 2) supažindinti jaunos profesionalus su etnologine medžiaga ir tokių suveňyryų gamybos bei kūrimo poreikiu.

2.6. Etninė kultūra ir turizmas

Taryba 2022 metais skyrė nemažai dėmesio etninės kultūros ir turizmo sričiai: aptarė etninės kultūros įtraukties į Kultūros kelius klausimą, surengė seminarą gidams etnografinių regionų tema, surengė Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkursą.

2.6.1. Etninės kultūros įtraukimas į Kultūros kelius Lietuvoje

Pagal Kultūros paveldo plano 1.4.5. uždavinį EKGTT turi atlikti etninės kultūros įtraukties į Kultūros kelius Lietuvoje galimybių tyrimą ir parengti rekomendacijas (toliau – Kultūros kelių kūrimo rekomendacijos). Taryba 2022 m. neturėjo lėšų tyrimui atlikti, tačiau svarstė Kultūros kelių kūrimo rekomendacijų klausimą. Į šios priemonės įgyvendinimą įsitraukė EKGTT regioninės tarybos. Rugsėjo 28 d. Mažosios Lietuvos taryba posėdyje aptarė patvirtintą Kultūros kelių sertifikavimo aprašą, kurio pagrindu ruošiamasi teikti sertifikuoti kultūros kelią „Vėtrungių kelias“ (jį kuriant aktyviai dalyvauja visos etnografinio regiono savivaldybės). Šilutės kultūros ir pramogų centras lapkričio mėn. suorganizavo bendrą „Vėtrungių kelio“ partnerių ir regioninės tarybos narių susitikimą, kuriame buvo ne tik dar kartą aptartos kultūros kelio sertifikavimo gairės, bet ir pasiskirstyta konkrečiomis veiklomis ir darbais dėl 2023 m. paraiškos paruošimo, nemažai dėmesio skirta etninės kultūros priemonėms puoselėti. Esminius pasiūlymus dėl Kultūros kelių sertifikavimo EKGTT rugsėjo 13 d. posėdyje išsakė regioninės tarybos pirmininkė V. Griškevičienė. Taryba spalio 11 d. posėdyje nutarė Kultūros kelių rekomendacijų kūrimą aptarti darbo grupėje, įtraukiant į ją O. Drobeliene, V. Griškevičienę, V. Joci, G. Šapranauskaitę, D. Urbanavičienę, L. Sungailienę ir R. Stankuvienę.

2.6.2. Seminarų dėl etninės kultūros integravimo į įvairaus pobūdžio turizmo veiklas rengimas

Pagal Kultūros paveldo plano 1.4.5. uždavinį EKGTT kartu su Lietuvos kaimo turizmo asociacija (toliau – LKTA) 2022 m. turėjo surengti etninės kultūros integravimo į įvairaus pobūdžio turizmo veiklas seminarus. Tačiau ši užduotis įgyvendinta pasitelkus kitą partnerį. Taryba gavo Turizmo rinkodaros asociacijos (toliau – TURA) pasiūlymą surengti gidams skirtą seminarą apie etnografinius regionus. Taryba kovo 8 d. posėdyje nutarė įpareigoti EKGTT sudarytą Kultūrinio turizmo darbo grupę organizuoti šį seminarą gidams. Darbo grupė kovo 18 d. posėdyje nutarė seminarą surengti nuotoliniu būdu, kiekvienam regionui skirti atskirą seminaro dalį po dvi paskaitas (45 min. trukmės): gegužės 2 ir 4 d. – Aukštaitijai, gegužės 9 ir 11 d. – Dzūkijai (Dainavai), gegužės 16 ir 18 d. – Suvalkijai (Sūduvai), gegužės 23 ir 25 d. – Mažajai Lietuvai, gegužės 30 ir 31 d. – Žemaitijai. Numatytos tokios paskaitų temos: regiono istorinės ištakos ir heraldika, kraštovaizdis ir tradicinė architektūra, tradicinis menas ir amatai, tarmės ir patarmės, tradicinė muzika, tautinis kostiumas, kulinarinis paveldas, savitos tradicijos (šventės ir kt.). Nutarta seminaro paskaitas įrašyti (lektoriams sutikus) ir paskelbti EKGTT ir partnerių svetainėse. Ateityje numatyta surengti gidams dar vieną seminarą, kuriame būtų pristatoma tradicinė kultūra gyvai (su etnine kultūra susiję informacijos centrai, kultūros keliai, muziejai, saugomų teritorijų centrai, kaimo turizmo sodybos ir t. t.).

2022 m. gegužės–birželio mėnesį EKGTT kartu su TURA surengė nuotolinį seminarą gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“, kuriame perskaityti 33 pranešimai numatytų dienų vakarais. Jų metu pristatyta regionų tradicinė architektūra, tarmės ir patarmės, kalendorinių ar gyvenimo ciklo švenčių ypatumai, tradicinė muzika, tradicinis menas ir amatai, tautinis kostiumas, kulinarinis paveldas. Pranešimus skaitė tyrėjai iš šių institucijų: LLBM, KU, VDU, VU Lietuvių kalbos katedros, VU Šiaulių akademijos, LMTA, LII, LNKC, LTS, Biržų krašto muziejaus „Sėla“, Kaišiadorių muziejaus, Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus, Kauno miesto muziejaus Tautinės muzikos skyriaus, Kauno rajono muziejaus, Jono Basanavičiaus gimtinės muziejaus, Šilutės Hugo

Šojaus muziejaus, Salos etnokultūros ir informacijos centro, Šiaulių turizmo informacijos centro, Žemaitijos nacionalinio parko direkcijos.

Seminare dalyvavo 32 gidai. Vėliau seminaro paskaitos tapo prieinamos visiems – paskaitų rinkinys paskelbtas EKG T svetainėje: <https://ekgt.lt/etnografiniai-regionai/paskaitos-apie-etnografiniu-regionu-tradicijas/>

2.6.3. Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso surengimas

2022 metais EKG T tęsė 2019 m. pradėtą iniciatyvą ir surengė trečią Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkursą (toliau – Konkursas), bendradarbiaudama su LKTA ir ŽŪM.

Balandžio 21 d. EKG T sudaryta laikinoji darbo grupė suplanavo Konkurso organizavimo eigą, apdovanojimų pobūdį, nutarė į Konkurso nuostatus įtraukti naują partnerį – TURA. Pakoreguoti Konkurso nuostatai patvirtinti 2022 m. balandžio 25 d. EKG T pirmininko įsakymu Nr. IV-7. Balandžio 27 d. Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė dalyvavo LKTA sezono atidaryme (Anykščių r.), kur pristatė Konkursą ir pakvietė kaimo turizmo sodybų savininkus jame dalyvauti. Konkursas buvo surengtas gegužės–spalio mėn. Iki rugsėjo 1 dienos surinkta 10 dalyvių paraiškų. Rugsėjo mėnesį dalyvių sodybas aplankė Regioninės komisijos, sudarytos iš EKG T regioninių tarybų narių ir Konkurso partnerių atstovų. Etnokultūrinės kaimo turizmo konkurso taryba (sudaryta iš Regioninių komisijų, LKTA, ŽŪM, TURA ir EKG T atstovų) spalio 17 d. posėdyje išrinko Konkurso nugalėtojus, kuriems suteiktas etnokultūrinės sodybos ženklas. Nugalėtojai paskelbti spalio 26 d. LKTA sezono uždarymo renginyje (Anykščių r.), jie apdovanoti EKG T įsteigtu prizų (graviruotomis lentelėmis) ir Konkurso partnerių dovanomis, visi konkurso dalyviai pagerbti diplomais ir padėkomis.

29 pav. Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso organizatoriai su I vietos laimėtojais: Danutė Mažeikaitė (TURA prezidentė), sodybos „Po vienu rūmu“ šeimininkė Elena Virzinkevičienė su sūnumi, EKG T pirmininkė Dalia Urbanavičienė, LKTA prezidentė Agnė Vaitkuviene

Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso nugalėtojai 2022 m. tapo: sodyba „Po vienu rūmu“ (Šalčininkų r.) (I vieta), Suvalkiečio sodyba (Šakių r.) ir etnografinė Bilionių sodyba „Gīvenėms“ (Šilalės r.) (II vieta), sodyba „Ėvė“ (Šilutės r.) (III vieta). Informacija apie Konkurso nugalėtojus plačiai pavišinta žiniasklaidoje. Konkurso prizines vietas ir nominacijas laimėjusios sodybos įtrauktos į EKG T rengiamą Etnokultūrinių sodybų gidą (<https://ekgt.lt/veiklos-sritys/gidai/etnokulturines-kaimo-turizmo-sodybos/>).

2.7. Nematerialaus etnokultūrinio paveldo globa

Iš esmės visa Tarybos veikla skirta nematerialaus kultūros paveldo globai, o šiame poskyryje aprašoma Tarybos veikla, susijusi su siekiais tam tikriems reiškiniams suteikti nematerialaus kultūros paveldo statusą, plėtoti nematerialaus kultūros paveldo tyrimus ir sklaidą visuomenei.

2.7.1. Nematerialaus kultūros paveldo vertybių, įrašytų į UNESCO reprezentatyvų žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą ir į Nematerialaus kultūros vertybių sąvadą, fundamentinių ir taikomųjų tyrimų sąrašo sudarymas

Pagal Kultūros paveldo plano 1.3.1. uždavinį EKGKT kartu su LNKCC turi sudaryti nematerialaus kultūros paveldo vertybių, įrašytų į UNESCO reprezentatyvų žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą (nuo 2001 m.) ir į Nematerialaus kultūros vertybių sąvadą (nuo 2017 m.) fundamentinių ir taikomųjų tyrimų (atliktų 2001–2021 m.) sąrašą. Ši užduotis aprašyta Tarybai ir jos regioninėms taryboms dalyvaujant naujų nematerialaus kultūros paveldo (toliau – NKP) vertybių įrašymo į UNESCO sąrašą ir Lietuvos NKP sąvadą veiklose. Taip pat 2022 metais buvo iš esmės baigtas Sutartinių tradicijos perdavimo ir puoselėjimo centrų kūrimo metodinių gairių (toliau – Sutartinių centrų gairės) projekto rengimas pagal Kultūros paveldo plano 1.2.4. uždavinį.

NKP vertybių, įrašytų į UNESCO sąrašą ir Lietuvos sąvadą, tyrimų sąrašo rengimas. Šis klausimas svarstytas Tarybos posėdžiuose sausio 25 d. ir spalio 11 d., surengtas pasitarimas su LNKCC atstovais ir parengtas pirminis sąrašo variantas.

Dalyvavimas rengiant paraišką dėl šiaudinių sodų tradicijos įrašymo į UNESCO sąrašą. Sausio 25 d. Taryba aptarė ir LNKCC prašymą surinkti duomenis apie šiaudinių sodų tradicijos puoselėjimą iš bendruomenių ir institucijų, pasitelkiant EKGKT regionines tarybas. Duomenų kaupimas apie sodų tradicijos puoselėtojus, pristatant paraiškos rengimą dėl šiaudinių sodų rišimo tradicijos įrašymo į UNESCO reprezentatyvų žmonijos nematerialaus kultūros paveldo sąrašą, aptartas regioninių tarybų posėdžiuose: sausio 31 d. – Aukštaitijos ir Žemaitijos, vasario 2 d. – Suvalkijos (Sūduvos), vasario 4 d. – Dzūkijos (Dainavos). Nutarta parengti Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Suvalkijos (Sūduvos) ir Žemaitijos regionų šiaudinių sodų rišimo tradiciją puoselėjančių bendruomenių ir asmenų sąvadą. Vasario 8 d. Tarybos posėdyje svarstytos EKGKT ir regioninių tarybų siūlomos priemonės Šiaudinių sodų tradicijos išsaugojimo priemonių sąrašui. Siūlymai ir sukaupti duomenys apie šiaudinių sodų tradicijos puoselėtojus perduoti LNKCC.

Tradicinės žvejybos Kuršių mariose tradicijos įrašymo į Lietuvos NKP sąvadą iniciatyva. Balandžio 25 d. Mažosios Lietuvos tarybos posėdyje aptartas klausimas dėl tradicinės žvejybos Kuršių mariose paraiškos teikimo Lietuvos NKP vertybių sąvadui, sudaryta darbo grupė siekiant išsiaiškinti paraiškos teikimo galimybes. Rugsėjo 28 d. Mažosios Lietuvos tarybos posėdyje patikslinta paraiškai rengti informacija, susijusi su paraiškos teikėju ir partneriais bei istorinės medžiagos parengimu.

Žemaitijos regiono teikiamų NKP vertybių sąvadui klausimas. Balandžio 26 d. Žemaitijos tarybos posėdyje aptartas paraiškos dėl tradicinio sporto žaidimo ripkos įrašymo į Lietuvos NKP vertybių sąvadą rengimas, pristatytos šio žaidimo tradicijos ir sklaida. Gruodžio 6 d. Žemaitijos tarybos posėdyje svarstytas NKP vertybių iš Žemaitijos regiono teikimo į Lietuvos NKP vertybių sąvadą klausimas, nutarta kreiptis į EKGKT pateikiant siūlymus. Gruodžio 13 d. Taryba savo posėdyje aptarė šį klausimą ir pasiūlė Žemaitijos regioninei tarybai tiesiogiai konsultuotis su LNKCC dėl paraiškų teikimo Lietuvos NKP vertybių sąvadui ir dėl galimybių išplėsti geografinę aprėptį bylose dėl jau įrašytų vertybių, rekomendavo teikti atskirą paraišką dėl Plateliuose gyvuojančios Užgavėnių tradicijos įrašymo į Lietuvos NKP vertybių sąvadą.

Sutartinių centrų gairių rengimas. Pagal Kultūros paveldo plano 1.2.4. uždavinį Taryba kartu su LNKC ir savivaldybėmis yra įpareigota parengti Sutartinių tradicijos perdavimo ir puoselėjimo centrų kūrimo metodines gaires (toliau – Sutartinių centrų gairės). Darbo grupėje, sukurtoje dar 2021 m., dirbo Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė, LNKC atstovės L. Sungailienė, V. Šatkauskienė ir J. Šemetaitė, LMTA atstovė D. Vyčinienė. Darbo grupė 2022 m. surengė posėdžius vasario 21 d., kovo 14 ir 28 d., vyko pasitarimai su sutartinių tradicijos puoselėtojais visoje Lietuvoje. Sutartinių centrų gairių projektas išbaigtas ir parengtas viešinimui 2023 m. pradžioje.

2.7.2. Diskusijų dėl nematerialaus kultūros paveldo archyvų teisinės apsaugos organizavimas ir siūlymų teikimas

Šis klausimas svarstytas birželio 14 d. Tarybos posėdyje. Pastebėta, kad įvairių institucijų (LMTA, LLTI, LNKC ir kt.) sukaupti nematerialaus kultūros paveldo archyvai neturi jokios teisinės apsaugos ir negali gauti finansavimo, nes jie nepatenka į Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo aprėptį. Tai prieštarauja UNESCO nematerialaus kultūros paveldo konvencijos nuostatomis. Nutarta sudaryti darbo grupę dėl diskusijos apie nematerialaus kultūros paveldo archyvų teisinę apsaugą organizavimo (į grupę įtraukta L. Petrošienė, D. Senvaitytė, A. Kavaliauskienė, Ž. Šaknys, L. Leparskienė, O. Lukoševičius, L. Sungailienė ir D. Urbanavičienė).

2.7.3. Lietuvos vietovardžių išsaugojimas

Taryba atkreipė dėmesį, kad vietovardis *Dainava* nėra įtrauktas į internetinį Lietuvos vietovardžių sąrašą – nei kaip istorinės srities, nei kaip etnografinio regiono pavadinimas. Atkreiptas dėmesys, kad internetiniame Lietuvos vietovardžių sąrašė nėra ir *Mažosios Lietuvos* pavadinimo. Taryba 2022 m. sausio 4 d. raštu Nr. S-3 „Dėl Mažosios Lietuvos ir Dainavos vietovardžių įtraukimo į vietovardžių žodyną“ pateikė siūlymą Valstybinei lietuvių kalbos komisijai (toliau – VLKK) įtraukti Mažosios Lietuvos ir Dainavos vietovardžius į internete skelbiamą Vietovardžių žodyną. Šis klausimas aptartas su VLKK atstovais.

2.8. Etninės kultūros sklaida viešosiose erdvėse ir žiniasklaidoje

2022 metais, kaip ir kasmet, Taryba daug dėmesio skyrė etninės kultūros sklaidai viešosiose erdvėse ir žiniasklaidoje – nuosekliai ir operatyviai teikdama informaciją apie savo vykdomus darbus BNS Spaudos centrui, nacionalinei ir regioninei žiniasklaidai, vykdydama papildomus etninės kultūros sklaidos projektus.

2.8.1. Bendradarbiavimas su Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondu dėl paramos etninės kultūros leidiniams ir sklaidos priemonėms

Taryba balandžio 12 d. posėdyje svarstė bendradarbiavimo su Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondu (toliau – SRTRF) klausimą, dalyvaujant SRTRF direktoriui G. Songailai. Nutarta pritarti siekiui įkurti atskirą etninės kultūros programą SRTRF ir sudaryti EKGTT darbo grupę, atsakingą už etninės kultūros programos steigimo SRTRF inicijavimą (į grupę įtrauktas J. Rudzinskas, J. Vaiškūnas, R. Astrauskas, V. Kašinskas ir D. Urbanavičienė). Birželio 14 d. Tarybos posėdyje nutarta kreiptis į SRTRF su siūlymu kurti skatinamąsias priemones etnokultūrinei audiovizualikai.

Tarybos pirmininko pavaduotojas J. Rudzinskas dalyvavo SRTRF steigėjų tarybos 6-iuose posėdžiuose, kuriuose buvo nagrinėjami kultūrinės spaudos rėmimo sistemos valstybėje klausimai, SRTRF reformos aplinkybės, turinys ir pasekmės. Taip pat J. Rudzinskas atstovavo EKGTT Seimo KK posėdžiuose, kuriuose buvo svarstomi SRTRF reformos klausimai.

2.8.2. Bendradarbiavimas su LRT dėl etninės kultūros sklaidos

Taryba 2022 m. sausio 2 d. raštu S-2 „Dėl Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos laureato pristatymo per LRT“ kreipėsi į LRT generalinę direktorę, siūlydama Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos laureatą pristatyti LRT laidose lygiagrečiai su Nacionalinių kultūros ir meno premijų laimėtojais (į šį siūlymą buvo atsižvelgta tik iš dalies). Birželio 14 d. posėdyje Taryba nutarė planuoti EKG T susitikimą su LRT Taryba ir komisija rudenį, siekiant įgyvendinti Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo 8 straipsnio 9 punktą „Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos taryba, nustatydama etninės kultūros laidų transliavimą (trukmę ir turinį), atsižvelgia į Etninės kultūros globos tarybos siūlymus“. Visus metus LRT laidoms ir portalui buvo teikiami pranešimai apie svarbiausias EKG T keliamas etninės kultūros lauko problemas, siūlymus dėl jų spendimo, apie renginius, konkursus, akcijas ir t. t. – iš viso pateikti 32 pranešimai.

2.8.3. Lietuviškos muzikos ir simbolikos sklaidos per tradicines kalendorines šventes viešosiose erdvėse inicijavimas, stebėseną

2022 metais Taryba toliau įgyvendino dar nuo 2018 metų pradėtą iniciatyvą plėtoti lietuviškos tradicinės muzikos sklaidą kalendorinių ir patriotinių švenčių metu:

- Metų pradžioje EKG T *Youtube* paskyroje https://www.youtube.com/playlist?list=PLZ_Oazhp1wMqJLUIWfS6KjwuAzpsEc2sl buvo atnaujintas Lietuvos laisvės kovų folkloro ir postfolkloro grojaraštis. Sausio 13-osios, Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios progomis grojaraštis pavišintas EKG T svetainėje, socialiniuose tinkluose ir žiniasklaidoje, visuomenė raginama klausytis įvairiais istorijos laikotarpiais dainuotų laisvės dainų bei transliuoti jas viešosiose erdvėse švenčių metu.

- Birželio 14 d. Taryba posėdyje nutarė pasiūlyti LMTA įtraukti etnomuzikologijos ir kino meno studentus į etnokultūrinės audiovizualikos kūrybą. Šis siūlymas aptartas su LMTA lektore Varsa Liutkute-Zakariene.

- Gruodžio mėnesį EKG T svetainėje, socialiniuose tinkluose bei žiniasklaidoje paskelbta advento ir Kalėdų folkloro sklaidos akcija, kviečiant klausytis EKG T *Youtube* platformoje atnaujinto Advento ir Kalėdų folkloro bei postfolkloro grojaraščio (https://www.youtube.com/playlist?list=PLZ_Oazhp1wMoq353WxJQbn3GwVMEo_5xn) ir naudotis EKG T svetainėje skelbiamu kalėdinio folkloro dainynėliu (<https://ekgt.lt/naujienos/virtualus-advento-ir-kaledu-dainu-rinkinelis.html>).

- EKG T regioninių tarybų nariai pagal galimybes teikė metodinę pagalbą dėl lietuviškos muzikos ir simbolikos sklaidos per tradicines kalendorines ir valstybines šventes kultūros centrams, ugdymo įstaigoms, kaimo bendruomenėms ir t. t.

2.8.4. Etninės kultūros sklaida EKG T svetainėje ir socialiniuose tinkluose

Be minėtų muzikinio folkloro sklaidos akcijų, įvykdyti dar keli papildomi etninės kultūros sklaidos projektai:

- Kovo mėnesį EKG T svetainėje paskelbtas 2021 metais EKG T iniciatyva atnaujintas, 2022 m. sausio 25 d. patvirtintas Etnografinių regionų žemėlapis. Informacija apie žemėlapij paskleista socialiniuose tinkluose ir žiniasklaidoje.

- Gegužės pabaigoje parengtas ir EKG T socialiniuose tinkluose bei žiniasklaidoje paskelbtas Lietuvos vasaros etnoreninių gidas, kurio informacija buvo atnaujinama visą vasarą, papildant aktualiomis naujienomis.

- Gegužės pabaigoje parengtas ir paskelbtas 2022 m. vasarą vyksiančių etnokultūrinių vasaros stovyklų gidas, informacija apie jį paskelbta EKG T socialiniuose tinkluose ir žiniasklaidoje.

- Rugsėjo mėnesį parengtas ir EKG T svetainėje paskelbtas Lietuvos rudens etnokultūrinių renginių gidas.
- Spalio mėnesį EKG T svetainėje, socialiniuose tinkluose ir žiniasklaidoje paskleista informacija apie 2022 m. rugsėjo 30 d. Švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintą Etninės kultūros bendrąją programą, kviečiant švietimo bendruomenę ja naudotis.
- Nuosekliai viešinta informacija apie Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados eigą, dalyvius ir laimėtojus.
- Gruodžio mėnesį užbaigtas rengti ir EKG T svetainėje paskelbtas 2022 metų gegužės mėnesį vykusio seminaro gidams apie Lietuvos etnografinius regionus paskaitų rinkinys (30 paskaitų apie regionų istorines ištakas, tradicinę architektūrą, tarmes, muzikavimo tradicijas, tautinį kostiumą, kalendorines šventes, kulinarinį paveldą). Tokiu būdu pradėtas įgyvendinti 2022 m. birželio 14 d. EKG T posėdyje priimtas nutarimas kaupti etnokultūrinės audiovizualikos duomenų bazę. Informacija apie rinkinį paskelbta EKG T socialiniuose tinkluose ir žiniasklaidoje.
- Visus metus viešinta informacija apie svarbiausius Sūduvos metams skirtus renginius, kitas su Sūduvos metais susijusias aktualijas.
- Plačiai viešinta informacija apie Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso dalyvius ir nugalėtojus. Šiais metais vykusio konkurso nugalėtojai įtraukti į EKG T svetainėje skelbiamą Etnokultūrinių kaimo turizmo sodybų gidą (<https://ekgt.lt/veiklos-sritys/gidai/etnokulturines-kaimo-turizmo-sodybos/>).
- *Facebook* Etninės kultūros globos tarybos paskyroje visus metus skelbti pranešimai, pažymintys kalendorines tradicines šventes: rengta informacija apie švenčių tradicijas, viešinti su kalendorinėmis šventėmis susiję etninės kultūros centrų, savivaldybių kultūros centrų ar visuomeninių organizacijų sukurti projektai.
- Regioninių tarybų (Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Mažosios Lietuvos ir Žemaitijos) *Facebook* paskyrose skleista informacija apie šių regionų tradicinę kultūrą.

2022 metais EKG T internetinės svetainės bendras parodymų skaičius – 240 tūkst. (remiantis „Google search console“ duomenimis). Po 2022 m. sausio mėnesį įvykusio įsilaužimo į EKG T paskyrą socialiniame tinkle *Facebook*, balandžio mėnesį naujai sukurta EKG T paskyra 2022 gruodžio gale turėjo 1000 sekėjų. 2022 m. kovo mėnesį sukurta EKG T paskyra socialiniame tinkle *Instagram*.

2.9. Etninės kultūros ir jos puoselėtojų prestižo visuomenėje kėlimas

Taryba 2022 m. ir toliau teikė siūlymus dėl Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos teikimo bei dalyvavo veiklose viešinant šios premijos 2021 m. laureatą, inicijavo Jono Basanavičiaus premijos 30-mečio paminėjimą, taip pat svarstė ir teikė siūlymus dėl kitų premijų už etnokultūrinę veiklą.

2.9.1. Siūlymų teikimas dėl Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos teikimo, laureato ir jo darbų viešinimas

2022 metų pradžioje Taryba aktyviai ėmėsi Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos (toliau – Nacionalinė J. Basanavičiaus premija) 2021 metų laureato, etninės kultūros tyrinėtojo, muziejininko, humanitarinių mokslų daktaro Eligijaus Juvencijaus Morkūno viešinimo veiklą. 2022 m. sausio 3 d. raštu S-2 „Dėl Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos laureato pristatymo per LRT“ kreiptasi į LRT generalinę direktorę su siūlymu laureatą pristatyti LRT laidose lygiagrečiai su Nacionalinių kultūros ir meno premijų laimėtojais. Taip pat kreiptasi EKG T 2022 m. sausio 4 d. raštu Nr. S-1 „Dėl Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos laureato diplomo ir ženklo įteikimo“ į Lietuvos Respublikos Prezidentą, kultūros ministrą ir Seimo KK raginant Nacionalinės J. Basanavičiaus premijos laureatą apdovanoti bendrame renginyje su Nacionalinių

kultūros ir meno premijų įteikimu. Vasario 8 d. Taryba aptarė Nacionalinės J. Basanavičiaus premijos 2021 metų laureato pagerbimo ir jo darbų pavišimo renginio organizavimą Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse. Šis renginys buvo suorganizuotas vasario 17 d. muziejaus Aristavėlės dvare.

30–31 pav. Nacionalinės J. Basanavičiaus premijos laureato E. Morkūno pagerbimo išklmės Aristavėlės dvare, Lietuvos liaudies buities muziejuje

Ruošiantis pasiūlymų teikimui dėl Nacionalinės J. Basanavičiaus premijos 2022 metų laureato rinkimo, Aukštaitijos regioninė taryba gegužės 23 d. posėdyje nutarė teikti Jono Vaiškūno kandidatūrą. Aukštaitijos taryba 2022 m. rugsėjo 27 d. raštu Nr. S-126 pateikė Kultūros ministerijai siūlymą 2022 metų Nacionalinę Jono Basanavičiaus premiją skirti muziejininkui Jonui Vaiškūnui už reikšmingą ilgametę aktyvią, įvairiapusę visuomeninę, švietėjišką, kūrybinę ir tiriamąją veiklą etninės kultūros srityje, už įtaigų etnokultūrinį visuomenės švietimą, etninės kultūros gyvosios tradicijos puoselėjimą bei plėtojimą, už tarpdalykinės mokslo srities – etnokosmologijos tyrimo ir sklaidos darbus bei nuolatinį viešą rūpestį lietuviybės likimu.

Tarybos paskirti į Nacionalinės J. Basanavičiaus premijos komisiją nariai dalyvavo šios komisijos posėdžiuose spalio 14 d. ir lapkričio 11 d. Nutarta 2022-ųjų metų Nacionalinę J. Basanavičiaus premiją skirti J. Vaiškūnui.

Lapkričio 15 d. Taryba posėdyje nutarė paminėti J. Basanavičiaus premijos 30-metį kartu su Sūduvos atmintinų metų baigiamuoju renginiu Seime. Tai buvo įgyvendinta lapkričio 22 d. Seimo Spaudos konferencijų salėje surengus spaudos konferenciją „2022-ieji – jubiliejiniai Sūduvos ir Jono Basanavičiaus premijos metai“ ir lapkričio 23 d. Seimo Konstitucijos salėje surengus konferenciją-forumą „Sūduva ir Jonas Basanavičius“, kur buvo skaitomi pranešimai apie J. Basanavičiaus reikšmę šiandieniniams etninės kultūros tyrinėjimams, J. Basanavičiaus premiją ir jos laureatus. Padėkos raštais buvo apdovanoti į renginį atvykę premijos laureatai.

32 pav. Konferencijos-forumo „Sūduva ir Jonas Basanavičius“ dalyviai kartu su J. Basanavičiaus premijos laureatais

2.9.2. Siūlymų teikimas dėl premijų skyrimo už etninės kultūros plėtrą

Premija už tradicinės kultūros puoselėjimą ir skleidimą. Taryba ir jos padaliniai etnografiniuose regionuose 2022 m. daug dėmesio skyrė KM įsteigtos Premijos už tradicinės kultūros puoselėjimą ir skleidimą klausimui. Gegužės 23 d. Aukštaitijos tarybos posėdyje aptartas pasiūlymas keisti šios premijos dydį ir premijų skaičių, pasiūlyta pervadinti premiją: ne „už tradicinės kultūros puoselėjimą“, bet „už etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo puoselėjimą“. EKG T atstovė D. Urbanavičienė dalyvavo KM sudarytos Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo komisijos posėdyje gruodžio 5 d., kurio metu buvo išrinktos 2022 metų trys premijos laureatės, taip pat buvo aptartos galimybės keisti premijos dydį ir skaičių. Gruodžio 13 d. Taryba posėdyje nutarė siūlyti KM skirti 5 premijas už tradicinės kultūros puoselėjimą ir skleidimą.

Etninės kultūros premijos kitų premijų kontekste. D. Urbanavičienė parengė lentelę, kurioje palygino už nuopelnus etninės kultūros srityje skiriamas premijas su kitomis įvairių kultūros sričių premijomis ir pateikė Tarybai. Gruodžio 13 d. Taryba posėdyje svarstė Vyriausybės ir KM skiriamas premijas etninės kultūros sričiai kitų premijų kontekste ir nutarė siūlyti ne tik KM didinti premijų už tradicinės kultūros puoselėjimą skaičių, bet ir pasiūlyti Vyriausybei įsteigti Norberto Vėliaus premiją.

Etninės kultūros puoselėtojų Žemaitijoje apdovanojimai. Žemaitijos taryba balandžio 26 d. posėdyje nutarė parengti Žemaitijos regiono etnei kultūrai nusipelnusių žmonių apdovanojimo konkurso nuostatus ir suorganizuoti jų pagerbimo šventę. Gruodžio 6 d. Žemaitijos regioninė etninės kultūros globos taryba Tauragės krašto muziejuje surengė Žemaitijos etnei kultūrai nusipelnusių žmonių pagerbimo šventę.

Mato Slančiausko premija. Gavusi kvietimą iš Joniškio rajono savivaldybės, Taryba 2022 gruodžio 20 d. raštu Nr. S-172 delegavo Aukštaitijos regioninės tarybos narius J. Vaiškūną ir G.

Andrašiūną į Joniškio rajono savivaldybės tarybos įsteigtą tautosakininko Mato Slančiausko premijos komisiją.

Kitos nominacijos. Rugsėjo 13 d. Taryba posėdyje nutarė įsteigti Geriausiai etninę kultūrą puoselėjančios savivaldybės nominaciją.

2.9.3. Etninės kultūros mokytojo garbės ženklo įsteigimo inicijavimas

Mažosios Lietuvos regioninė taryba dar 2021 m. pateikė siūlymą įsteigti Etninės kultūros mokytojo apdovanojimą. 2022 m. balandžio 25 d. posėdyje Mažosios Lietuvos regioninė taryba aptarė konkurso „Etninės kultūros metų mokytojas“ nuostatų projektą, o rugsėjo 28 d. posėdyje patvirtino Mažosios Lietuvos regiono metų mokytojo garbės vardo suteikimo nuostatus ir aptarė apdovanojimo galimybes.

EKGT Švietimo ir mokslo darbo grupė spalio 6 d. posėdyje aptarė Etninės kultūros metų mokytojo nominacijos visos Lietuvos mastu steigimo klausimą. Nutarta parengti Etninės kultūros metų mokytojo apdovanojimo nuostatus, skirtus mokytojų rinkimams visoje Lietuvoje, pakviečiant tapti partneriais LEKUS ir PLB. Regioninės tarybos savo ruožtu (vadovaudamosi panašaus modelio nuostatais) galėtų rinkti etninės kultūros metų mokytoją savo etnografiniame regione. Tuo tikslu buvo susipažinti su įvairiais skirtingų dalykų metų mokytojų rinkimą reglamentuojančiais pavyzdžiais, parengti pirminiai Etninės kultūros metų mokytojo apdovanojimo nuostatų apmatai.

2.10. Lietuvių etninės kultūros globa bei plėtra užsienyje

Ši Tarybos veiklos kryptis buvo įgyvendinama svarstant lietuviškų tradicijų kaitos užsienio lietuvių bendruomenėse stebėsenos klausimą bendradarbiaujant su užsienio lietuvių bendruomenėmis ir organizacijomis, PLB atstovais, LR Seimo ir PLB komisija.

2.10.1. Diskusijos dėl etninės kultūros būklės užsienio lietuvių bendruomenėse vertinimo inicijavimas

Tarybos ekspertai atkreipė dėmesį, kad Užsienio reikalų ministerijos (toliau – URM) atliekama užsienio lietuvių apklausa dėl tautinės tapatybės puoselėjimo yra ribota, nes iš esmės remiasi tik lietuvių kalbos išsaugojimo klausimais, o apie etnokultūrinių tradicijų puoselėjimą užsimenama pernelyg apibendrintai ir neaiškiai. Gegužės 10 d. Taryba posėdyje nutarė inicijuoti etninės kultūros būklės užsienio lietuvių bendruomenėse vertinimo inicijavimą bendradarbiaujant su LNKČ, PLB ir URM. Tuo tikslu EKGT sudarė darbo grupę (N. Balčiūnienė, V. Jocys, G. Skamaročius, D. Urbanavičienė).

2.10.2. Bendradarbiavimas su lietuvių bendruomenėmis bei organizacijomis išsivijoje

2022 m. Taryba toliau tęsė sėkmingą bendradarbiavimą su PLB. Gegužės 13 d. EKGT atstovai dalyvavo Seimo ir PLB komisijos posėdyje, kuriam pirmininkavo Komisijos pirmininkė D. Asanavičiūtė ir Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė. Šiame posėdyje buvo aptarti tautinės tapatybės išsaugojimo ir etninės kultūros puoselėjimo klausimai, priimta Komisijos rezoliucija dėl etnokultūrinio ugdymo ir etninės kultūros specialistų rengimo plėtos Lietuvoje.

33 pav. Gegužės 13 d. Seimo ir PLB komisijos posėdžio dalyviai

Rugsėjo 21 d. Taryboje lankėsi PLB atstovė, Australijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Rasa Mauragis ir su Tarybos pirmininke D. Urbanavičiene aptarė minėto Seimo ir PLB komisijos posėdžio rezoliucijos rezultatus ir aktualias etninės kultūros plėtros problemas Lietuvoje.

Rugsėjo 27 d. Tarybos atstovai dalyvavo Seimo ir PLB komisijos posėdyje, kuriame buvo aptarti lituanistinio švietimo ir etninės kultūros puoselėjimo klausimai, Tarybos pirmininkė skaitė pranešimą apie etnokultūrinį mokymą Lietuvos mokyklose ir ateities perspektyvas. Atsižvelgusi į šiame pranešime pateiktą informaciją, Seimo ir PLB komisija priėmė rezoliuciją, kurioje prašoma stiprinti etnokultūrinį ugdymą Lietuvos švietimo sistemoje. Tuo tikslu siūloma įvesti etninės kultūros mokymą kaip bendrojo ugdymo mokyklų programų integruotą privalomąjį dalyką pradinėse klasėse, papildyti Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą etninės kultūros sritimi, tobulinti kultūros ir kitų specialistų (įskaitant pedagogus) kompetencijų tobulinimo etninės kultūros srityje sistemą, numatyti valstybės finansuojamas Etninės kultūros specialybės studijas aukštosiose mokyklose ir t. t.

Taryba spalio 11 d. posėdyje aptarė Seimo ir PLB komisijos rezoliucijas, nutarė prisidėti pateikiant ŠMSM išsamesnę argumentaciją Tarybos vardu.

2.10.3. Bendradarbiavimas su Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija bei kitomis lietuvių bendruomenėmis, ugdymo įstaigomis etninėse lietuvių žemėse, jų įtraukimas į etninės kultūros renginius Lietuvoje.

2022 m. Taryba bendradarbiavo su Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugija (toliau – LLEKD) įvairiais klausimais: Tarybos atstovams dalyvaujant jos renginiuose, įtraukiant Lenkijos lietuvius į Lietuvoje organizuojamą etninės kultūros Olimpiadą ir kt.

Dalyvavimas LLEKD renginiuose. Tarybos atstovė N. Balčiūnienė nuolat dalyvavo nuotoliniuose LLEKD posėdžiuose, kuriuose teikė konsultacijas ir aptarė šiuos klausimus: dalyvavimas Sūduvos metų renginiuose Lietuvoje; Melno sutarties 600 metų Lenkijoje paminėjimas; tradicinių amatų dirbtuvių „Šimtavirvis“ bei Senosios klebonijos muziejaus veikla; tradicinių kalendorinių švenčių (Atvelykio, Rasos, Žolinės ir kt.) organizavimas. Taip pat N. Balčiūnienė gegužės mėn. dalyvavo Lenkijos lietuvių bendruomenės ir Punsko valsčiaus dienos minėjime Lietuvos mokslų akademijoje Vilniuje, po oficialios dalies vyko pasitarimas apie Punsko, Seinų, Suvalkų lietuvių kultūros bei švietimo problemas. Lapkričio 13 d. Punske vyko LLEKD suvažiavimas šios organizacijos veiklos 25-mečio proga. Šiame renginyje dalyvavo

Tarybos pirmininkė D. Urbanavičienė ir Tarybos narė N. Balčiūnienė. Per šį renginį su Lenkijos lietuvių organizacijų ir institucijų atstovais aptarti keli EKG T ir Lenkijos lietuvių bendradarbiavimo klausimai: Punsko lietuviai pakviesti deleguoti savo atstovus į EKG T regionines tarybas – ne tik į Suvalkijos (Sūduvos), bet ir į Dzūkijos (Dainavos); D. Urbanavičienė pakvietė Lenkijos lietuvių moksleiviją dalyvauti Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiadoje; N. Balčiūnienė su Punsko valsčiaus viršaičiu V. Liškausku ir Lietuvos Respublikos konsulato Seinuose vadovu G. Mackeliu aptarė paramos LLEKD galimybes.

34 pav. LLEKD suvažiavimo lapkričio 13 d. dalyviai: LLEKD pirmininkė Aldona Vaicekauskienė, EKG T atstovė LLEKD Valdyboje Nijolė Balčiūnienė, Seinų apskr. administracijos viršininko pavaduotojas Antanas Baudys, LR konsulas Seinuose Genadijus Mackelis ir Punski Kovo 11-osios licėjaus mokytoja Irena Marcinkevičienė

Lenkijos lietuvių įtraukimas į Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiadą. Birželio 20 d. EKG T sudaryta Švietimo ir mokslo darbo grupė savo posėdyje nutarė inicijuoti Olimpiados sąlygų keitimą sudarant galimybę užsienio lietuviams dalyvauti Olimpiadoje tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir Lietuvos mokiniams. Atsižvelgiant į šiuos siūlymus pakeistos Olimpiados sąlygos patvirtintos Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro direktoriaus 2022 m. rugsėjo 8 d. įsakymu Nr. R1-510. Punsko moksleiviai šiais metais pirmą kartą dalyvauja Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiadoje.

2022 metais EKG T įgyvendino iš esmės visus numatytus darbus, išskyrus kelis: pritrūko lėšų atlikti nematerialaus kultūros paveldo sklaidos žiniasklaidos priemonėse kiekybinį ir kokybinį tyrimą (pagal Kultūros paveldo plano 1.4.2 uždavinį); dėl Rusijos ir Ukrainos karo, prašant Vyriausiajai archyvaro tarnybai atidėtas užsienyje saugomų lietuvių folkloro garso įrašų ir archyvinių dokumentų fondų sąrašo sudarymas ir viešinimas (pagal Kultūros paveldo plano 1.3.1 uždavinį); perkeltas į 2023 metus Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo svarbos visuomenei indekso vertinimo metodikos parengimas (kartu su LNK C pagal Kultūros paveldo plano 1.4.2 uždavinį). Vietoj šių darbų Taryba papildomai atliko 6 neplaninius darbus (žr. aukščiau).

3. Tarybos 2022 metų veiklos rezultatų apibendrinimas

Šiame skyriuje pateikiama glausta informacija apie Tarybos, jos sudarytų darbo grupių ir padalinių etnografiniuose regionuose posėdžius, pateiktus siūlymus dėl teisės aktų tobulinimo, Tarybos patvirtintus teisės aktus, atliktus tyrimus ir apklausas, sudarytus sąvadus, surengtus ar inicijuotus renginius bei akcijas ir kitus veiklos rezultatus.

3.1. Tarybos ir regioninių tarybų posėdžiai, darbo grupių posėdžiai

2022 metais iš viso buvo surengta 10 Tarybos posėdžių (kartą per mėnesį, išskyrus liepos–rugpjūčio mėn.), sudarant sąlygas Tarybos nariams posėdžiuose dalyvauti tiesiogiai arba nuotoliniu būdu.

Tarybos teritoriniai padaliniai etnografiniuose regionuose – Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Mažosios Lietuvos, Suvalkijos (Sūduvos) ir Žemaitijos **regioninės tarybos surengė 20 posėdžių**: visos regioninės tarybos po 4 posėdžius.

2022 m. spalio 21 d. įvyko **bendras Tarybos ir regioninių tarybų posėdis** Zanavykų muziejuje (Šakių r.).

Tarybos sudarytos darbo grupės surengė 15 posėdžių. Iš jų: nuolatinės darbo grupės surengė **6 posėdžius** (Švietimo ir mokslo darbo grupė – 4 posėdžius, Kultūrinio turizmo darbo grupė – 1 posėdį, Regionų kultūros politikos darbo grupė – 1 posėdį), o laikinosios darbo grupės – **9 posėdžius**: (darbo grupė dėl Atmintinų dienų įstatymo papildymo – 1 posėdį, darbo grupė dėl Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso – 2 posėdžius, darbo grupė dėl Lietuvos kultūros tarybos rėmimo etnokultūriniais projektams – 2 posėdžius, darbo grupė dėl Lietuvos profesijų klasifikatoriaus projekto tobulinimo – 1 posėdį, Sutartinių centrų kūrimo gairių darbo grupė – 3 posėdžius).

Regioninės tarybos taip pat sudarė 7 darbo grupes svarbiems klausimams regionuose spręsti. Šios regioninių tarybų darbo grupės surengė **9 posėdžius**. Aukštaitijos regioninė taryba sudarė darbo grupę dėl Aukštaitijos heraldikos klausimo (surengti 3 posėdžiai) ir Aukštaitijos atmintinų metų ženklo kūrimo darbo grupę (1 posėdis); Dzūkijos (Dainavos) regioninė taryba sudarė darbo grupę Dzūkijos (Dainavos) atmintinų metų ženklo sukūrimui (1 posėdis); Mažosios Lietuvos regioninė taryba sudarė darbo grupę siūlymams dėl tradicinės žvejybos Kuršių mariose įtraukimo į Lietuvos NKP sąvadą parengti (1 posėdis), darbo grupę dėl etnografinį Mažosios Lietuvos regioną reprezentuojančių etnosuvenyrų konkurso surengimo (1 posėdis); Suvalkijos (Sūduvos) regioninė taryba sudarė darbo grupę dėl baigiamojo Sūduvos metų renginio Seime organizavimo (1 posėdis); Žemaitijos regioninė taryba sudarė darbo grupę siūlymams dėl Žemaitijos heraldikos parengti (1 posėdis).

Siekiant sklandesnio regioninių tarybų veiklos koordinavimo buvo surengti 4 nuotoliniai posėdžiai **su regioninių tarybų pirmininkais ir Tarybos specialistais regionuose**.

3.2. Tarybos siūlymai dėl teisės aktų tobulinimo

Taryba 2022 metais pateikė **siūlymus dėl 10 teisės aktų tobulinimo**:

1. Dėl **Kultūros centrų įstatymo naujos redakcijos projekto** – EKGK 2022 m. kovo 10 d. raštu Nr. S-47 „Dėl Kultūros centrų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto“ kreipėsi į KM, o 2022 m. lapkričio 8 d. raštu Nr. S-156 ir 2022 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. S-164 „Dėl Kultūros centrų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto“ kreipėsi į Seimo Kultūros komitetą ir pateikė siūlymus nuosekliai laikytis nuostatos, kad etninė kultūra ir mėgėjų menas nėra tapatūs dalykai, bei įtvirtinti etninės kultūros centrus.

2. Dėl *Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto* – EKG 2022 m. vasario 1 d. raštu Nr. S-22 „Dėl Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto derinimo“ pateikė KM, o 2022 m. rugsėjo 30 d. raštu Nr. S-127 „Dėl Lietuvos Respublikos dainų švenčių įstatymo Nr. X-1334 pakeitimo įstatymo projekto“ pateikė Seimo Kultūros komitetui siūlymus tobulinti įstatymo projektą.

3. Dėl *Muziejų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto* – EKG 2022 m. birželio 13 d. raštu Nr. S-91 „Dėl Lietuvos Respublikos muziejų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto“ pateikė siūlymą KM tobulinti įstatymo projektą.

4. Dėl *Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių* – EKG 2022 m. balandžio 11 d. raštu Nr. S-63 „Dėl Lietuvos kultūros tarybos administruojamomis lėšomis finansuojamų projektų teikimo gairių ir ekspertų atrankos“ pateikė siūlymą Seimo Kultūros komiteto pirmininkui V. Juozapaičiui, Kultūros viceministrams D. Urbanavičienei ir A. Vilčinskui, LKT pirmininkei A. Pakarklytei tobulinti gaires ir etninės kultūros ekspertų atranką.

5. Dėl *Vietos savivaldos įstatymo projekto* – EKG 2022 m. balandžio 28 d. raštu Nr. S-77 „Dėl siūlymo keisti etninės kultūros atžvilgiu savivaldybių funkciją iš savarankiškos į valstybės deleguotą“ ir 2022 m. gegužės 19 d. raštu Nr. S-85 „Dėl Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1580 papildymo“ pateikė Seimo VVSK siūlymą papildyti Vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnyje pateiktą valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) funkcijų sąrašą nauja funkcija: „Pilietiškumo, patriotiškumo ir tautinės savimonės ugdymas, etninės kultūros ir vietos tradicijų globa, kultūros paveldo (nematerialaus ir materialaus) apsauga“.

6. Dėl *Lietuvos Respublikos sporto įstatymo projekto* – EKG 2022 m. kovo 1 d. raštu Nr. S-45 „Dėl etnosporto įtraukimo į Lietuvos Respublikos sporto įstatymą“ pasiūlė ŠMSM įtraukti į įstatymo projektą *etnosporto* sąvoką ir kitas nuostatas dėl etnosporto reglamentavimo ir rėmimo.

7. Dėl *Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo* – EKG 2022 m. balandžio 4 d. raštu Nr. S-58 „Dėl kreipimosi“ pasiūlė Lietuvos Respublikos Prezidentūros kanceliarijai šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose įtvirtintą etnografinio regiono pavadinimą *Suvalkija (Sūduva)* keisti į pavadinimą *Sūduva*, arba bent *Sūduva (Suvalkija)*, o Lietuvos bankui pasiūlė keisti proginės monetos *Suvalkija* pavadinimą į *Sūduva*.

8. Dėl *Studijų kryptių ir kryptių grupių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo* (patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 1 d. įsakymu Nr. V-1075) – EKG 2022 m. balandžio 7 d. raštu Nr. S-60 „Dėl etnologijos ir folkloristikos studijų krypties gražinimo“ pasiūlė ŠMSM įrašyti atskirą Etnologijos ir folkloristikos studijų kryptį į Studijų kryptių sąrašą.

9. Dėl *Vyriausybės nutarimo „Dėl Klaipėdos krašto metų minėjimo 2023 metais plano patvirtinimo“ projekto* – EKG 2022 m. vasario 9 d. raštu Nr. S-24 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Klaipėdos krašto metų minėjimo 2023 metais plano patvirtinimo“ projekto derinimo“ pasiūlė KM papildyti projektą Klaipėdos krašto kultūrinį savitumą parodančiomis veiklomis, kurias pasiūlė įvairių Tarybos sudėtyje esančių institucijų ir organizacijų atstovai.

10. Dėl *Saugomų teritorijų valdymo sistemos pertvarkos*, kurią parengė AM – EKG 2022 m. sausio 26 d. raštu Nr. S-19 „Dėl Saugomų teritorijų valdymo sistemos pertvarkos“ pasiūlė Vyriausybei ir AM atlikti išsamesnius tyrimus dėl pertvarkos poreikio ir iš esmės tobulinti jos modelį įvertinant įgyvendinimo pasekmes, o jei ir toliau bus vadovaujamas siekiu stambinti ST direkcijas etnografinių regionų pagrindu, būtina užtikrinti naujo modelio suderinamumą su etnografinių regionų savitumo išsaugojimu.

3.3. Tarybos parengti teisės aktai

Taryba 2022 metais **patvirtino 18 teisės aktų**, susijusių su etninės kultūros globa – iš jų 12 nutarimų, susijusių su EKGTV veikla ir regioninių tarybų sudėties kaita, ir 6 skirtus Lietuvos visuomenei nutarimus, kurių sąrašas čia pateikiamas:

- *Dėl Lietuvos etnografinių regionų žemėlapiu patobulinto varianto patvirtinimo* (2022 m. sausio 25 d. nutarimas Nr. TN-3)
- *Dėl Etnografinio regiono vėliavos naudojimo tvarkos pakeitimo* (2022 m. lapkričio 15 d. nutarimas Nr. TN-11)
- *Dėl Etnografinio regiono herbo naudojimo tvarkos pakeitimo* (2022 m. lapkričio 15 d. nutarimas Nr. TN-12)
- *Dėl Aukštaitijos atmintinų metų minėjimo veiksmų plano patvirtinimo* (2022 m. gruodžio 13 d. nutarimas Nr. TN-13)
- *Dėl Dzūkijos (Dainavos) atmintinų metų minėjimo veiksmų plano patvirtinimo* (2022 m. gruodžio 13 d. nutarimas Nr. TN-14)
- *Dėl Žirgo atmintinų metų minėjimo veiksmų plano patvirtinimo* (2022 m. gruodžio 13 d. nutarimas Nr. TN-15).

3.4. Tyrimai, apklausos, sąvadai

3.4.1. Tyrimai ir kiti ekspertiniai darbai

Tarybos iniciatyva 2022 m. atliktas **1 tyrimas**, remiantis tyrimais skaityti **2 pranešimai ir 38 paskaitos**:

Tema „Etninės kultūros būklė savivaldybėse, švietimo sistemoje, turizme“ atliktas **1 tyrimas**, skaityti **2 pranešimai ir 1 paskaita**:

- Tyrimas *Etninė kultūra etnografiniuose regionuose. Stebėsenos suvestinė (2021 m.)* – apibendrinimas paskelbtas EKGTV svetainėje 2022 m. spalio mėn.
- Doc. dr. D. Urbanavičienės (EKGTV) pranešimas *Etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo būklė savivaldybėse 2021 m. EKGTV atlikto tyrimo duomenimis*, skaitytas 2022 m. kovo 23–25 d. Birštone vykusiame Lietuvos nacionalinio kultūros centro organizuotame respublikiniame etninės kultūros seminare „Paveldėtoji kultūra: praeities ir dabarties patirtys“.
- Doc. dr. D. Urbanavičienės (EKGTV) pranešimas *Etnokultūrinio ugdymo būklė ir perspektyvos* mokslinėje praktinėje konferencijoje „Kultūros ir švietimo iššūkiai XXI amžiuje“ 2022 m. gruodžio 2 d. Vilniaus kolegijoje.
- Rūtos Stankuvienės (Šiaulių turizmo informacijos centras) paskaita *Etninė kultūra ir turizmas*, skaityta EKGTV ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“, vykusiame 2022 m. gegužės mėnesį.

Tema „Tradicinė architektūra“ skaitytos **6 paskaitos**:

- Dr. Rasos Bertašiūtės (LLBM) paskaita *Tradicinė architektūra*, skaityta EKGTV ir KTKC surengtame nuotoliniame seminare „Lietuvos etnografinių regionų pažinimo įtraukimas į etnokultūrinį ugdymą“ 2022 m. spalio 13 d.
- Dr. Rasos Bertašiūtės (LLBM) paskaita *Aukštaitijos tradicinė architektūra*, skaityta EKGTV ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dr. Rasos Bertašiūtės (LLBM) paskaita *Dzūkijos tradicinė architektūra*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dr. Rasos Bertašiūtės (LLBM) paskaita *Mažosios Lietuvos tradicinė architektūra*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dr. Rasos Bertašiūtės (LLBM) paskaita *Suvalkijos (Sūduvos) tradicinė architektūra*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dr. Rasos Bertašiūtės (LLBM) paskaita *Žemaitijos tradicinė architektūra*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

Tema „Tarmės“ skaitytos 6 paskaitos:

- Prof. dr. Vytauto Kardelio (VU) 3 paskaitos *Tarmės ir patarmės*, skaitytos EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Indrės Skablauskaitės (Šilutės Hugo Šojaus muziejus) paskaita *Tarmės ir patarmės Mažojoje Lietuvoje*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Prof. dr. Juozo Pabrėžos (ŠU) paskaita *Žemaičių kalba: saugojimas ir įtvirtinimas*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

Tema „Muzikavimo tradicijos“ skaitytos 6 paskaitos:

- Doc. dr. Gailos Kirdienės (LMTA) paskaita *Muzikos instrumentai kaip regioninės ir tautinės kultūrinės tapatybės ženklai*, skaityta EKGTT ir KTKC surengtame nuotoliniame seminare „Lietuvos etnografinių regionų pažinimo įtraukimas į etnokultūrinį ugdymą“ 2022 m. spalio 13 d.

- Prof. dr. Daivos Vyčienės (LMTA) paskaita *Aukštaitijos tradicinė muzika*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Varsos Liutkutės-Zakarienės (LMTA) paskaita *Dzūkijos tradicinė muzika*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Prof. dr. Linos Petrošienės (KU) paskaita *Mažosios Lietuvos tradicinė muzika*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dr. Lauros Lukenskienės (Kauno miesto muziejaus Tautinės muzikos skyrius) paskaita *Suvalkijos (Sūduvos) tradicinė muzika*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dr. Loretos Sungailienės (LNKC) paskaita *Žemaitijos tradicinė muzika*, skaityta EKGTT ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

Tema „Tautinis kostiumas“ skaitytos 4 paskaitos:

- Ilonos Tulabienės (Gargždų „Krantas“ progimnazija) paskaita *Klaipėdos krašto tradiciniai drabužiai*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Zigmo Kalesinsko (Kauno rajono muziejus) paskaita *Sūduvos tradiciniai šventiniai kostiumai*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Danutės Keturakienės (LNKC) paskaita *Žemaičių tradiciniai drabužiai*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dianos Tomkuvienės paskaita *Tautinis kostiumas Dzūkijoje*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

Tema „Kalendorinių švenčių tradicijos“ skaitytos 4 paskaitos:

- Dr. Žilvyčio Bernardo Šaknio (LII) paskaita *Aukštaičių tradicinės kalendorinės šventės*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dr. Kristinos Blockytės-Naujokės (KU) paskaita *Kalendorinių švenčių ypatumai Mažojoje Lietuvoje*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Agnės Brazaitienės (Jono Basanavičiaus gimtinės muziejus) paskaita *Sūduvos kalendorinių švenčių ypatumai*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Dr. Arūno Vaicekausko (VDU) paskaita *Kalendorinės šventės Žemaitijoje*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

Tema „Kulinarinis paveldas“ skaitytos 6 paskaitos:

- Nijolės Adukonienės (Kaišiadorių muziejus) paskaita *Lietuvos etnografinių regionų kulinarinio paveldo ypatumai*, skaityta EKGK ir Kauno tautinės kultūros centro surengtame nuotoliniame seminare „Lietuvos etnografinių regionų pažinimo įtraukimas į etnokultūrinį ugdymą“.

- Rimos Binkienės (Biržų muziejus „Sėla“) paskaita *Aukštaitijos kulinarinis paveldas: Biržų krašto virtuvės ypatumai*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Onos Drobelenės paskaita *Dzūkų kulinarinis paveldas*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Nijolės Adukonienės (Kaišiadorių muziejus) paskaita *Suvalkijos (Sūduvos) kulinarinis paveldas*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Birutės Servienės (Salos etninės kultūros ir informacijos centras) paskaita *Mažosios Lietuvos kulinarinis paveldas*, skaityta EKGK ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

- Aldonos Kuprelytės (Žemaitijos nacionalinis parkas) paskaita *Žemaičių kulinarinis paveldas*, skaityta EKG T ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

Tema „Tradicinis menas ir amatai“ skaitytos 3 paskaitos:

- Dr. Gvido Vilio paskaita *Tradicinis menas ir amatai Aukštaitijoje*, skaityta EKG T ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.
- Modestos Tarasauskienės (LTS) paskaita *Tradicinis menas ir amatai Dzūkijoje*, skaityta EKG T ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.
- Dr. Aušros Kavaliauskienės (Mažosios Lietuvos istorijos muziejus) paskaita *Tradicinis menas ir amatai Mažojoje Lietuvoje*, skaityta EKG T ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.

Tema „Kiti kaimo bendruomenės papročiai“ skaitytos 2 paskaitos:

- Dr. Rasos Paukštytės-Šaknienės (LII) paskaita *Regioninė tradicija dzūkų krikštynose*, skaityta EKG T ir TURA surengtame nuotoliniame seminare gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės mėnesį.
- Dr. Žilvyčio Šaknio (LII) paskaita *Regioniniai kaimo bendruomenės papročiai*, skaityta EKG T ir KTKC surengtame nuotoliniame seminare „Lietuvos etnografinių regionų pažinimo įtraukimas į etnokultūrinį ugdymą“ 2022 m. spalio 13 d.

3.4.2. Apklausos

Tarybos vardu 2022 m. atliktos **4 apklausos**:

- Lietuvos savivaldybių apklausa dėl Etninės kultūros būklės savivaldybėse 2021 m.
- Aukštaitijos savivaldybių apklausa dėl planų įgyvendinti Aukštaitijos atmintinus metus 2023 m.
- Dzūkijos (Dainavos) savivaldybių apklausa dėl planų įgyvendinti Dzūkijos (Dainavos) atmintinus metus 2023 m.
- Lietuvos kultūros ir švietimo įstaigų, visuomeninių organizacijų ir pavienių žirgininkystės entuziastų apklausa dėl planų įgyvendinti Žirgo atmintinus metus 2023 m.

3.4.3. Sąvadai

Taryba 2022 metais sudarė ar atnaujino **8 sąvadus**:

- Lietuvos etnokultūrinių renginių gidas.
- Etnokultūrinių vasaros stovyklų sąvadas.
- Lietuvos laisvės kovų folkloro ir postfolkloro grojaraštis (atnaujintas, papildytas).
- Advento ir Kalėdų folkloro ir postfolkloro grojaraštis (atnaujintas, papildytas).
- Advento ir Kalėdų folkloro dainų (su žodžiais) rinkinys (atnaujintas).
- Etnokultūrinių kaimo turizmo sodybų gidas (atnaujintas, papildytas).

- Paskaitų apie etnografinius regionus rinkinys.
- Etninė kultūra mokykloje (atnaujintas).

3.5. Tarybos surengti ar inicijuoti renginiai, akcijos

2022 metais EKGT ir regioninės tarybos, bendradarbiaudamos su partneriais, surengė 8 konferencijas, simpoziumus ir seminarus, 11 tarpinstitucinių pasitarimų, 43 Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados renginius, 4 šventinius-educacinius renginius, 2 parodas EKGT būstinėje ir kitur, 4 akcijas ir 1 konkursą. Taigi EKGT su regioninėmis tarybomis iš viso surengė 69 renginius. Be to, Taryba inicijavo, surengė arba padėjo surengti 4 akcijas.

Konferencijos (5), diskusija (1), seminarai (3) (iš viso 9 vnt.):

- Mokslinė konferencija, skirta Sūduvos regiono istorijai ir kultūrai Zanavykų muziejuje 2022 m. kovo 4 d. (surengė Suvalkijos (Sūduvos) taryba kartu su Šakių rajono savivaldybe, Zanavykų muziejumi ir Lietuvos nacionaliniu muziejumi).
- Diskusija su Aukštaitijos savivaldybių atstovais dėl Aukštaitijos heraldikos 2022 m. kovo 15 d. (surengė Aukštaitijos regioninė taryba).
- Kvalifikacijos tobulinimo seminaras „Etnokultūrinio ugdymo aktualijos“ 2022 m. kovo 24–25 d. (surengė EKGT kartu su LMNŠC).
- Nuotolinis seminaras gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ 2022 m. gegužės–birželio mėn. (surengė EKGT kartu su Turizmo rinkodaros asociacija).
- Sūduvos metams skirta konferencija „Sūduvių tapatybės ženklai XXI amžiuje: kalba, kultūra, savimonė“ 2022 m. gegužės 5 d. (surengė EKGT kartus su LKI).
- Tarptautinė mokslinė konferencija „Alberto Vijūko-Kojalavičiaus skaitymai 2022“ 2022 m. rugsėjo 16 d. Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejuje (EKGT – konferencijos organizatoriaus Genealogijos, heraldikos ir veksilologijos instituto partneris).
- Seminaras „Lietuvos etnografinių regionų pažinimo įtraukimas į etnokultūrinį ugdymą“, skirtas pasiruošimui penktajai Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiadai, 2022 m. spalio 13 d. (surengė EKGT kartu su KTKC).
- Spaudos konferencija „2022-ieji – jubiliejiniai Sūduvos ir Jono Basanavičiaus premijos metai“ 2022 m. lapkričio 22 d. Seime (surengė Seimo narė Irena Haase ir EKGT).
- Konferencija-forumas „Sūduva ir Jonas Basanavičius“, Sūduvai skirtų dailės darbų paroda ir Sūduvos folkloro kolektyvų koncertas 2022 m. lapkričio 22 d. Seime – Sūduvos atmintinų metų baigiamasis renginys, dedikuotas ir Jono Basanavičiaus premijos 30-mečiui (surengė EKGT kartu su Suvalkijos (Sūduvos) regionine taryba).

Tarpinstituciniai pasitarimai (11 vnt.):

- 2022 m. kovo 3 d. EKGT pirmininkė D. Urbanavičienė ir narė L. Sungailienė dalyvavo Seimo Aplinkos apsaugos komiteto surengtame pasitarime dėl Žuvininkystės įstatymo projekto sąvokų.
- 2022 m. balandžio 5 d. EKGT nariai pristatė svarbiausias etninės kultūros lauko problemas Seimo laikinosios Etno bičiulių grupės posėdyje.
- 2022 m. gegužės 3 d. įvyko tarpinstitucinis EKGT ir Seimo KK pirmininko V. Juozapaičio, KM bei LKT atstovų susitikimas dėl etninės kultūros finansavimo tvarkos tobulinimo.

- 2022 m. gegužės 18 d. EKG T atstovai dalyvavo Seimo VVSK pasitarime dėl Vietos savivaldos įstatymo pakeitimų.
- 2022 m. gegužės 13 d. EKG T atstovai dalyvavo Seimo ir PLB komisijos posėdyje, kuriame aptarti tautinės tapatybės išsaugojimo ir etninės kultūros puoselėjimo klausimai.
- 2022 m. gegužės 10 d. EKG T atstovės – pirmininkė doc. dr. D. Urbanavičienė ir VDU doc. dr. D. Senvaitytė – susitiko su ŠMSM viceministru G. Jakštu ir aptarė EKG T siūlymą gražinti etnologiją ir folkloristiką į Studijų kryptių sąrašą.
- 2022 m. gegužės 25 d. EKG T ir Žemaitijos tarybos atstovai dalyvavo Seimo laikinosios Žemaičių grupės inicijuotame posėdyje, kuriame kartu su LHK ir Žemaičių kultūros draugijos atstovais aptarė Žemaitijos heraldikos ir jos valstybinio įteisinimo klausimus.
- 2022 m. rugpjūčio 15 d. EKG T pirmininkė D. Urbanavičienė dalyvavo LHK surengtoje viešojoje diskusijoje „Etninė kultūra ir šiuolaikinė heraldika“.
- 2022 m. rugsėjo 27 d. EKG T atstovai dalyvavo Seimo ir PLB komisijos posėdyje, kuriame aptarti lituanistinio švietimo ir etninės kultūros puoselėjimo klausimai.
- 2022 m. spalio 14 d. EKG T pirmininkė D. Urbanavičienė ir Dzūkijos (Dainavos) regioninės tarybos atstovai susitiko su Alytaus miesto savivaldybės meru ir kitais atstovais, aptarė Dzūkijos (Dainavos) atmintinų metų planus.
- 2022 m. gruodžio 14 d. EKG T atstovai dalyvavo Seimo laikinųjų grupių – Pilietinio dalyvavimo ir bendruomeniškumo skatinimo bei Etno bičiulių – bendrame posėdyje, kuriame pristatė opiausias etninės kultūros lauko problemas.

Olimpiados renginiai (43 vnt.):

2022 m. vasario mėn. įvyko IV Lietuvos mokinių etninės kultūros olimpiados antrojo etapo etnografiniuose regionuose 5 renginiai, kuriuos rengė EKG T regioninės tarybos: vasario 22 d. – Suvalkijoje (Sūduvoje) ir Mažojoje Lietuvoje, vasario 23 d. – Aukštaitijoje, vasario 25 d. – Dzūkijoje (Dainavoje), vasario 28 d. – Žemaitijoje.

2022 m. balandžio 29 d. įvyko IV Olimpiados respublikinis etapas Vilniaus Simono Stanevičiaus progimnazijos nuotolinio mokymo aplinkoje MOODLE (prie organizavimo prisidėjo EKG T, kurios pirmininkė D. Urbanavičienė buvo Olimpiados vertinimo komisijos pirmininkė).

2022 m. gruodžio mėn. įvyko EKG T inicijuotos V Olimpiados pirmasis etapas 37 savivaldybėse (Olimpiados pagrindinis organizatorius – savivaldybės ir LEKUS, EKG T – Olimpiados organizatorių partneris).

Šventiniai-educaciniai renginiai (4 vnt.)

- 2022 m. vasario 18 d. EKG T kartu su Suvalkijos (Sūduvos) taryba ir Marijampoliečių bendrija Marijampolės dramos teatre surengė šventinį Sūduvos dienos renginį, kurio metu paskelbtas Sūduvos metų atidarymas.
- 2022 m. vasario 17 d. įvyko Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos 2021 m. laureato Eligijaus Juvencijaus Morkūno pagerbimo šventinis renginys LLBM Aristavelės dvare (EKG T – renginio organizatoriaus LLMB partnerė).
- 2022 m. rugsėjo 17 d. Mažosios Lietuvos taryba Alytuje surengė etnofestivalį „Kultūros tiltas: Mažoji Lietuva – Dzūkija“.
- 2022 m. gruodžio 6 d. Žemaitijos taryba Tauragės krašto muziejuje surengė Žemaitijos etninei kultūrai nusipelnusių žmonių pagerbimo šventę.

Parodos (2 vnt.):

- Rugsjūčio–gruodžio mėn. EKG T patalpose eksponuota tautodailininkės Danguolės Martinaitienės tapybos darbų paroda.
- 2022 m. lapkričio 23 d. Seimo II rūmų parodų galerijoje Suvalkijos (Sūduvos) tarybos iniciatyva atidaryta tautodailininko grafiko Romano Krasninkevičiaus (1926–1996) kūrinių kolekcijos iš Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejaus archyvo paroda, taip pat projekto „Sūduvos atminties langai“ tarptautinio plenero „Kalbanti žemė“ dailininkų darbų paroda.

Akcijos (4 vnt.), konkursai (1 vnt.):

- Lietuvos laisvės kovų folkloro sklaidos akcija Sausio 13-osios, Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios proga.
- Pilietinė akcija „Baltų sąšauka“ per Baltų vienybės dieną.
- Pasaulinės sveikinimosi dienos (lapkričio 21-oji) akcija – raginimas gaidinti senuosius sveikinimosi papročius.
- Advento ir Kalėdų folkloro sklaidos akcija.
- Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkursas.

3.6. Padėkos ir diplomai

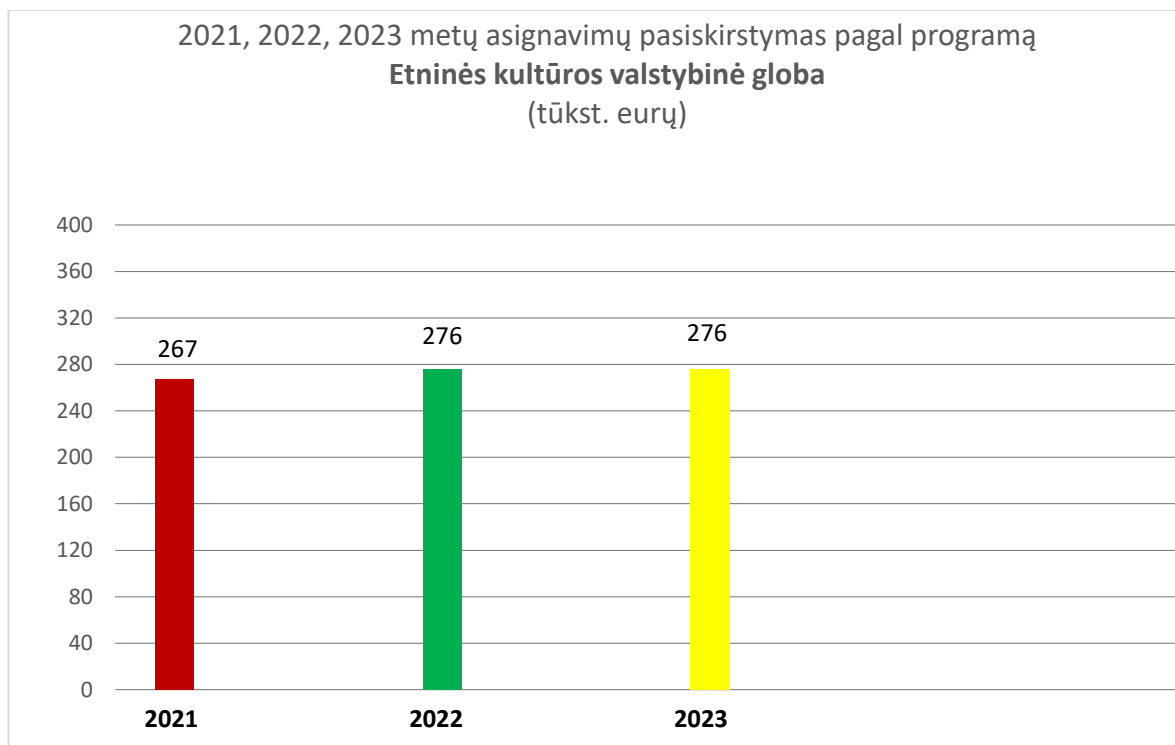
Iš viso 2022 metais Taryba įteikė 549 padėkas ir diplomus:

- IV Olimpiados antrojo etapo dalyviams – 302 padėkos ir 45 diplomai.
- IV Olimpiados trečiojo etapo dalyviams – 119 padėkų.
- V Olimpiados pirmojo etapo Vilniaus miesto turo dalyviams – 14 padėkų.
- Seminaro gidams „Lietuvos etnografiniai regionai“ lektoriams – 27 padėkos.
- Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso dalyviams ir nugalėtojams – 14 diplomų ir padėkų.
- Žemaitijos etninės kultūros puoselėtojams – 15 diplomų ir padėkų.
- Lenkijos lietuvių etninės kultūros draugijos 25-mečio proga – 5 padėkos.
- Sūduvos metų konferencijoje Seime – 5 padėkos.
- Vilniaus etninės kultūros centro 30-mečio proga – 1 padėka.

4. Tarybos strateginio veiklos plano 2022 m. įgyvendinimo rodikliai

Tarybos 2022 m. strateginio veiklos plano tikslas – veiksminga etninės kultūros valstybinės globos ir nematerialaus kultūros paveldo apsaugos politika.

Vadovaudamasi Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo nuostatomis ir įgyvendindama užsibrėžtą tikslą, 2022 m. Taryba vykdė tęstinę programą „Etninės kultūros valstybinė globa“, kuriai įgyvendinti buvo numatyta 276 tūkst. Eur. Programai skirtų asignavimų palyginimas su 2021 metais ir 2023 metais pateikiamas grafike:

Programos strateginis tikslas siejamas su svarbiausiais Tarybos, kaip kolegialios ekspertinės institucijos, ir Tarybos administracijos vykdomais darbais pagal Įstatyme nustatytas Tarybos strategines veiklos kryptis, kurios apima šias sritis:

- 1) etninės kultūros plėtra ir integravimas į bendrąją kultūros politiką Lietuvoje;
- 2) tautinės savimonės bei etninės kultūros gyvosios tradicijos tęstinumo užtikrinimas ir nematerialaus kultūros paveldo apsauga, etninės kultūros veiklos bendruomenėse plėtra;
- 3) etnokultūrinio ugdymo integravimas į švietimo sistemą;
- 4) specialistų rengimo ir etnokultūrinių tyrimų (apimant nematerialaus kultūros paveldo apsaugos mokslinių tyrimų metodologijas) bazės stiprinimas;
- 5) etninės kultūros sklaidos plėtojimas;
- 6) etninės kultūros integravimas į kultūrinį turizmą;
- 7) tradicinių amatų tęstinumas ir plėtra;
- 8) etnografinių regionų – Aukštaitijos, Dzūkijos (Dainavos), Suvalkijos (Sūduvos), Žemaitijos ir Mažosios Lietuvos – savitumo išsaugojimas;
- 9) etninės kultūros puoselėjimas užsienio lietuvių bendruomenėse.

Pagrindinis programos „Etninės kultūros valstybinė globa“ finansavimo šaltinis – valstybės biudžeto lėšos. Iš programos lėšų finansuojama Tarybos narių, regioninių tarybų narių, administracijos veikla bei darbo grupių ekspertinė veikla.

Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu Nr. XIV-102, Etninės kultūros globos tarybai patvirtinta biudžeto išlaidų sąmata 2022 metams 276,0 tūkst. Eur, iš jų: išlaidoms – 276,0 tūkst. Eur (darbo užmokesčiui – 238,0 tūkst. Eur, asignavimai turtui įsigyti – 0,0 tūkst. Eur.). Informacija apie programai skirtus asignavimus 2022 m. ir jų panaudojimą pateikiama lentelėje (tūkst. eurų):

Programos pavadinimas	Asignavimų planas	Asignavimų planas įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui, dalis (proc.)
Etninės kultūros valstybinė globa	276	276	276	100

Atsižvelgiant į veiklos specifiką, 2022 metais Taryba savo veiklai vertinti numatė šiuos kriterijus, kuriais būtų matuojamas numatyto tikslo įgyvendinimas bei vertinama Tarybos veikla: etninės kultūros valstybinės globos ir nematerialaus paveldo teisinės bazės tobulinimo, būklės vertinimo ir veiklos efektyvumo santykinis kitimas (proc.), pateiktų siūlymų ir išvadų dėl kitų institucijų teisės aktų, susijusių su etnine kultūra, tobulinimo skaičius (vnt.), parengtų įstatymų projektų ir kitų teisės aktų, susijusių su etninės kultūros globa, skaičius (vnt.), raštiškai pateiktų siūlymų ir rekomendacijų, susijusių su etninės kultūros valstybinės globos ir politikos klausimais, skaičius (vnt.), surengtų Tarybos ir darbo grupių posėdžių ir tarpinstitucinių pasitarimų skaičius (vnt.), suorganizuotų diskusijų, konferencijų ir kitų renginių aktualiais etninės kultūros plėtros klausimais skaičius (vnt.).

Skaičiuojant Tarybos veiklos vertinimo kriterijų vadovaujamosi šiais duomenų šaltiniais: Tarybos metinė veiklos ataskaita, parengti dokumentai (vertinimai, tyrimai, projektai, rekomendacijos, sąvadai), sukauptos anketos, renginių sąrašai. Projektus, sprendimus, išvadas, vertinimus Taryba derina su visomis į Tarybą savo atstovus delegavusiomis etninės kultūros srityje veikiančiomis kultūros, mokslo ir studijų institucijomis bei asociacijomis, taip pat su etnografiniuose regionuose veikiančiomis regioninėmis tarybomis. Įgyvendindama Etninės kultūros valstybinės globos programą, Taryba kartu su regioninėmis tarybomis aktyviai bendradarbiauja su Seimu (daugiausia su Kultūros komitetu), su Kultūros, Švietimo, mokslo ir sporto, Žemės ūkio, Aplinkos, Užsienio reikalų ir kitomis ministerijomis, savivaldybėmis, nacionaliniais ir regioniniais parkais, nevyriausybinėmis organizacijomis, Pasaulio lietuvių bendruomene, kultūros įstaigomis ir kitomis institucijomis bei nevyriausybinėmis organizacijomis.

Išlaidų pasiskirstymas 2022 m. gruodžio 31 d. pagal ekonominės klasifikacijos išlaidų straipsnius:

Eil. Nr.	Išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnio pavadinimas	Sąmata (tūkst. Eur)	Panaudota (tūkst. Eur)	Nepanaudota Eur	Įvykdyta proc.
1	Darbo užmokestis	238,0	238,0	18,45	99,99
2	Socialinio draudimo įmokos	3,3	3,3	0,29	99,99
3	Ryšių paslaugos	1,4	1,4	0,10	99,99
4	Transporto paslaugų įsigijimo išlaidos	0,4	0,4	0,60	99,85

Eil. Nr.	Išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnio pavadinimas	Sąmata (tūkst. Eur)	Panaudota (tūkst. Eur)	Nepanaudota Eur	Įvykdyta proc.
5	Komandiruočių išlaidos	1,6	1,6	0,54	99,97
6	Materialiojo ir nematerialiojo turto nuomos išlaidos	3,5	3,5	0	100
7	Materialiojo turto paprastojo remonto prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	2,6	2,6	0	100
7	Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	0,6	0,6	0,50	99,91
8	Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	4,5	4,5	0	100
9	Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	2,7	2,7	0,72	99,97
10	Reprezentacinės išlaidos	2,1	2,1	0,76	99,96
11	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	10,1	10,1	0,81	99,99
12	Darbdavių socialinė parama	1,1	1,1	0,08	99,99
13	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimas	4,1	4,1	0,84	99,98
	Iš viso:	276,0	276,0	23,69	99,99

Pastaba: nuo 2021 m. Tarybos narių darbo užmokestis mokamas iš darbo užmokesčio fondo lėšų.

Per visus išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius liko nepanaudota 23,69 Eur. Sąmatos įvykdymas – 99,99 %. 2022 m. gruodžio 31 d. biudžetinių lėšų likutis – 0,00 Eur.

2022 m. vykdant valstybės biudžeto programą „Etninės kultūros valstybinė globa“ lėšos panaudotos pagal paskirtį. Tarybos 2022 m. valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys pateiktas Lietuvos Respublikos finansų ministerijai.

Tarybos buhalterinė apskaita tvarkoma pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

5. Institucijos valdymas

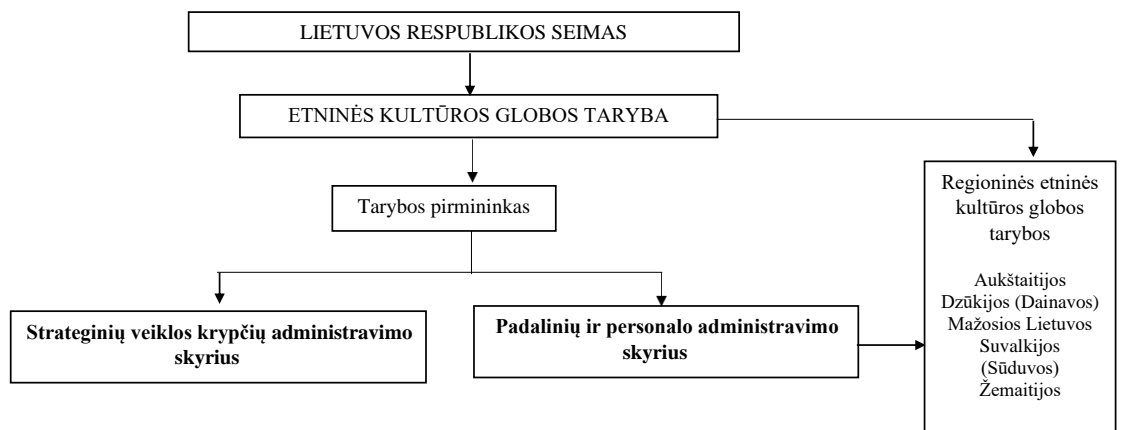
Remiantis Seimo valdybos 2018 m. balandžio 25 d. sprendimu Nr. SV-S-698 „Dėl didžiausio leistino Etninės kultūros globos tarybos sekretoriato valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus“ EKG administracijos didžiausias leistinas valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius – 14.

2022 metais EKG administracijoje dirbo 14 darbuotojų, iš jų – 1 valstybės pareigūnas, 3 valstybės tarnautojai, 10 darbuotojų pagal darbo sutartį, iš jų 5 – etnografiniuose regionuose nuotoliniu būdu.

EKG administracija turi du skyrius: 1) Strateginių veiklos kryptių administravimo, 2) Padalinių ir personalo administravimo. EKG administracijai vadovauja EKG pirmininkas.

TARYBOS STRUKTŪROS SCHEMA

PATVIRTINTA
Etninės kultūros globos tarybos
2022 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. TN-2

EKG administracijoje dirba aukštos kompetencijos darbuotojai su aukštuoju universitetiniu išsilavinimu ir profesine patirtimi per 10 metų. Darbuotojai nuolat kelia savo kvalifikaciją, dalyvaudami seminaruose, kursuose ir mokymuose.